

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ volja:

„Slovenski Narod“ volja:			
pol leta	K 24—	pol leta	K 12—
pol leta	12—	pol leta	11—
pol leta	9—	pol leta	8—
pol leta	7—	pol leta	6—
pol leta	5—	pol leta	4—
pol leta	3—	pol leta	2—
pol leta	1—	pol leta	0—

Dopisi naj se frankirajo. Recepti se ne vračajo.

Sredništvo: Kranjska ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izjava vs k dan syodeb izvzemli od: 40 in praznike.

Imenati volja: polnopravna politika na volitvi po 14 vin, na dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri volitvi imenacijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošljejo naročila, reklamacije, imenacijski listi. To je administrativna stvar.

Posamezna številka volja 10 vinarjev.

Na pismu upoštevati brez izločene vsebine naročila se ne oira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ volja po pošti:

„Slovenski Narod“ volja po pošti:			
pol leta	K 24—	pol leta	K 12—
pol leta	12—	pol leta	11—
pol leta	9—	pol leta	8—
pol leta	7—	pol leta	6—
pol leta	5—	pol leta	4—
pol leta	3—	pol leta	2—
pol leta	1—	pol leta	0—

Vprašanjem glede imenacij naj se priloži na odgovor dopisnica ali znak.

Upravištvu: Kranjska ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Škodljivci ljubljanske mestne občine.

Odločba deželnega odbora, da mestna občina ne sme prodati dveh parcel starega vojaškega oskrbovališča »Kreditni banki«, je tako dejanje, da se ne da primerno ožigosati besedami, kakršne se smejo rabiti v velikani družbi, zlasti če se pomisli, kako škoda je deželni odbor napravil mestni občini, davkoplačevalcem in sploh posebe domačim obrtnikom.

Svet vojaškega skladišča je razdeljen na 27 parcel. Tam bo torej 27 lepih visokih hiš. Koliko zaslužka bi pri teh stavbah imeli obrtniki raznih kategorij, si je lahko misliti.

Stavbna delavnost v Ljubljani se bliža svojemu koncu, ker poteče prihodnje leto pedetinska davčna oprostitev za nove stavbe. S podaljšano davčno oprostitvijo računa vsak, kdor si hoče zidati hišo, saj naša to prav lepo sveto.

Deležne pa bodo te davčne oprostitve samo tiste hiše, ki bodo do 30. aprila 1910 dozidane in za katere bo do tistega dne izdano prebivalno dovoljenje.

Kdor torej misli zidati, ta se bo moral malo podvzati, da začne še letos zidati. Posebno velja to za stavbišče starega oskrbovališča. Ta svet je »Kreditna banka« je hotela dati ogromno ceno, 75 K za štirinajst meter, in vsak si bo desetkrat stokrat premislil, predno bo po nekem davčnih olajšav, torej po 1. aprilu 1910 tu zidal hišo.

Kreditna banka se bo lepo zalotila, da bi zidala svojo palačo, ki bi veljala skoro poldrug milijon, ako ne bi bila deželna davčna oprostitev. Saj gospodje od »Kreditne banke« niso na glavo padli, da bi se skozi okno metali.

Ljubljanski obrtniki in delavci bodo računali s tem, da »Kreditna banka« po krivdi in v sled brezvestnosti deželnega odbora ne bo zidala svoje palače, da jim torej odide zaslužka poldrug milijon kron.

Naj se za to primerno zahvalijo »Kreditni banki«!

A škoda je še večja. Tako velik škodljivci, kakor je svet oskrbovališča, se najhitreje zazida, če da eden od njih izgled. S tem se vzbudi stavbna podjetnost. Če bi bila »Kreditna banka« začela zidati, bi to marsikoga spodbudilo, da bi se bil odločil za stavbo.

Ker pa najdražje parcele ne bodo zazidane, ker bo po krivdi deželnega odbora nastala sredi najlepšega dela mesta nekaša puščava, si bodo drugi dobro premislili tam zidati.

V Gosposkih ulicah stoji svet, kjer je bil prej knežji dvorec. Ta puščava kazi ves okraj, zažrejuje njega razvoj in jemlje celemu okraju mnogo vrednosti na poslopih in na kupčijah.

Kar je svet bivšega knežjega dvorca za svoj okoliš, to bo sedaj po krivdi deželnega odbora svet starega vojaškega oskrbovališča za okraj okrog pošte.

Ali ni to, da bi človek najraje zagrabil za poleno?

Ogromna pa je tudi škoda, ki jo je postavolomno deželni odbor storil mestni občini in vsem davkoplačevalcem.

Mestna občina ni stavbišča starega oskrbovališča kupila, nego ga je dobila od vojaškega erarja v zameno za novo oskrbovališče na Kodelovem.

Za to novo oskrbovališče je morala mestna občina kupiti svet in plačati zanj 54.175 K 19 v. Stroški za poslopja pa znašajo 493.226 K. Skupaj je torej izdala mestna občina za novo oskrbovališče K 547.401.19.

Mestna občina je za to dobila svet starega oskrbovališča, svet, ki ga mora šele razprodati, če hoče dobiti denar, da pokrije stroške za novo oskrbovališče. Dokler svet ne bo razprodan, mora mestna občina seveda plačevati obresti od onih — 547.401 K, ki jih velja novo vojaško oskrbovališče.

Računajmo nekoliko. Pri obrestih meri 5% ima občina na leto na obrestih plačati 27.370 K. Občini mora biti na tem ležeče, da rešeni svet čimprej razproda, ker je vsak zamujen dan gotova izguba.

Ko bi ne bil deželni odbor zabranil prodaje dveh parcel, bi bila »Kreditna banka« t. l. plačala občini kupnino 225.000 K. Občina bi imela potem plačevati obresti samo še od 322.401 K, kar znaša po 5% še 16.120 K. Deželni odbor je torej samo pri obrestih škodoval mestno občino za 11.250 K na leto. Faktična škoda je pa še veliko večja. Kajti gotovo je, da bi se druge parcele še letos prodale, če bi bila »Kreditna banka« začela zidati in najbrž bi bila občina iz prodaje parcel dobila ves kapital in bi si bila vse obresti prihranila.

Koliko dobrega, tepega in koristnega bi se bilo dalo napraviti s

tem denarjem, ki ga mora mestna občina vsled hudobije deželnega odbora skozi okno metati za obresti. In če bi bila občina razdelila ta denar med rbožee, bi bil boljše porabljen kot tako, ko gre v nič, ko gre za mesto v izgubo.

Tako velikanska je torej škoda, ki jo je napravil dež. odbor mestu ljubljanskemu. To je taka brezvestnost, da kriči od neba, to je taka hudobija, da vpije po masčevanju. Ta čin se mora deželnemu odboru plačati, pošteno plačati, tako, da ga bo pomnila vsa klerikalna stranka.

Še enkrat korupcija.

Točno, kakor smo napovedali predpretekli teden, je deželni šolski svet imenoval učiteljsko pl. Kleinmayer za Smartno pri Kranju. Punc službuje šele pet šolskih let, pa ima prednost pred učiteljsko s 24 službenimi leti. To ni morda korupcija!! Povdarjati pa moramo, da ta Kleinmayer je »Slomškarica«, starejša prosilka pa ne.

Tako vnebovpijoče korupcije pri podeljevanju učiteljskih služb ni bilo za časa protiklerikalne večine. Na naša zadnja izvajanja o strahovladi in korupciji pri podeljevanju učiteljskih služb, je »Slovenec« pisal: »Liberalci so nepreviđni, da se tako kisajo, ker nimajo prav nobenega povoda, da se pritožujejo o kaki strahovladi. Hočejo li s takimi traparijami (!) doseči, da pričemo mi loputati z loparjem (!) po glavah liberalnih učiteljev-agitatorjev tako, kakor so ob času kranjske liberalne strahovlade liberalci mahali po naših učiteljih? Lahko jim vstrežemo, a že naprej naj znajo, da si s svojimi lamentacijami ne pridobe lavorjeverga venca niti med liberalnim učiteljskim, ker, ako bi mi hoteli pričeti polniti predale z junaštvij liberalnih učiteljev, bi morali razširiti naš list. — Gradiva imamo dovolj na razpolago. Saj izpuščajo jeremijade tisti ljudje, ki so se in še vedno vprašajo, kadar podeljujejo sami kako službo: 1. ali je prosilec liberalce; 2. ali je liberalni prosilec miren človek; 3. ali je liberalni prosilec tudi kvalificiran za liberalnega kričarja in za strastnega agitatorja?« Dalje piše: »Odkar vlada sedanja večina v dež. šolskem svetu, se nepristransko postopa v istem.« (To je ironija brez primere!)

»Slovenec« tudi pravi, da je prejšnji dež. šolski svet preganjal učitelja Jakliča. Da, preganjal ga je, pa

kako! Jaklič je še danes tam, kjer je bil. Če bi ga bil preganjal, bi pa danes ne bil nosil tako visoko svoje puhle glave. Zaslužil pa je preganjanje veliko bolj, nega Žirovnik in drugi, ker on ni izpolnil svojih dolžnosti v šoli. Šolski nadzorniki so ga spoznali kot enega najslabših učiteljev. Njegovi predstojniki so ga dobili v šoli, ko je mesto poučeval mladino, bral »Slovenca« in pisal članke za istega. Splošno je Jaklič znan kot učitelj pod ničlo kritike, pač pa dober priganjač za klerikalno stranko. Poleg vsega tega pa se Jaklič ni zgodilo drugega, kakor to, da ga niso premaknili enkrat v višji plačilni razred, kar pa bahato-bogatega Jakliča nič ni bolelo. Ker »Slovenec« piše, da je prejšnji liberalni dež. šolski svet mahal po njegovih učiteljih, naj pove slučaje in imena dotičnih, kakor smo mi navedli celo vrsto preganjanjih učiteljev, potem bode javnost lahko sodila »Slovenčev« resničnost. Za danes ne navajamo novih slučajev, pač pa takoj, ko bodo zopet obglavili tista učitelja, ki sta jim »Domolj.« in »Mladost« napovedala, da bodo šli... Konstatirati pa moramo taktiko stranke. Klerikalci namreč predstavljajo samo take učitelje, ki s svojim delovanjem dosežejo vspehe med ljudstvom. Oni učitelje in njihovo delo ne pobijajo z protidelovanjem, temveč — s prestavljanjem.

Ako bi bili učitelji dobro, recimo, vsaj boljše plačani, bi jim taka prestavljanja pač malo škodovala in klerikalci bi s tako taktiko dosegli le še večje nasprotnike v učiteljsstvu, v sedanjih razmerah pa beraško plačane učitelje s prestavljanjem ne le delajo neškodljive, temveč jih tudi materijalno ubijajo. In tako dosežejo svoj dvojni namen. Da tako preganjano učiteljsvo tudi v šoli nima ne veselja, ne vspeha pri pouku, to je tretji namen klerikalcev, ki pa je glavni cilj, da ljudstvo ostane — v temi. Tako se kaže klerikalna stranka, ki je na podlagi krščansko-katoliške, da je prava potomka srednjeveških krščanskih inkvizitorjev. V srednjem veku niso svojih nasprotnikov prestavljali, ampak kar sežigali. To prakso bi brezdomno tudi danes vpeljali razni Lampeti, če bi ne bilo to postavno prepovedano. — Slednjič je pa razlika samo ta, da so v srednjem veku hitro izvršili umorstvene eksekucije, sedaj pa umor izvršujejo počasi, a tudi gotovo. Med učitelji namreč vre nekaj, kar

bode sigurno izbruhnilo na dan prej ali slej. Takega masakriranja bode kmalu sito. Povemo danes tudi baronu Schwarz, kot protektorju klerikalne strahovlade, da bode tudi njemu šumelo po ušesih, ko bode priklopila sila do vrhunca. Največji nasilniki so bili odstranjeni, tudi on ni priraščen na stol, katerega sedaj čuti pod seboj. Znano je pa tudi, če žogo bolj s silo vrže, bolj odskoči od zidu. Zato baron Schwarz & Comp. klerikalci, le krepko naprej, na kolikor višji vrh boste lezli, tem nižje boste strmoglavljeni!

Laž.

(Razdruženje celovške podružnice Ciril - Metodove družbe.)

Na veliki skupščini Ciril - Metodove družbe je trdil župnik Ražun, da klerikalci niso hoteli razdružiti celovške podružnice Ciril - Metodove družbe, ampak, da je postalo razdruženje potrebno šele na običnem zboru samem zaradi burnega zborovanja, da se je predlog o razdruženju rodil torej šele na običnem zboru.

To trditev označujemo za čisto navadno laž.

Morebiti je župnik Ražun nevede govoril neresnico. Mogoče je to. Laž vračamo potem na onega, ki je župnika Ražuna o dogodkih na običnem zboru informiral.

Dr. Brejce je sklical občni zbor celovške podružnice samo zaradi tega, da se podružnica razdruži. Da mu ni bilo za to, da bi podružnica izvolila zastopnika za glavno skupščino, kakor je trdil župnik Ražun, je gotovo nepobiten dokaz to, da podružnica ni imela pravice do zastopstva na skupščini, ker je v letu 1908 spala. Če bi tudi ne bilo izrečno zapisano (kakor je), mora vsak otrok razumeti, da podružnice, ki niso v celnem letu niti s prstom ganile, ne morejo odločevati na skupščini.

Da bi dosegel razdruženje, je skušal dr. Brejce spraviti na občni zbor kar največ svojih pristašev, ki so bili že prej poučeni o predlogu glede razpusta.

Ker je mislil, da je treba za razpust dvetretjinske večine, je poslal svojega agitatorja še od zborovališča po pomoč, ki je tudi prišla. Sicer ni bilo nobenega vzroka iskati pomoči, kajti prosta večina mu je bila že itak več nego gotova. Da je pa mislil, da je treba za razpust dvetretjinske večine, sodimo po tem, da je skušal po krivici pomnožiti svoje glasove

LISTEK.

O pasjih dneh.

Iz časnikarskega življenja.

Pasji dnevi! — Že od nekdaj sem obžaloval, še ko nisem poznal nič drugega, sem se jima divil v Blaznikovi »Veliki Pratik« onima dneva ssona. Prvi gleda na desno, drugi pa na levo, seveda pa nisem vedel, kaj pomenita. Mislil sem, da sta pač kakoli manjša svetnika, kakor pa nekateri drugi, to pa le zato, ker sta črna, večji svetniki so pa rdeči. Pozneje sem se vsakako boljše spoznal z njima in ko sem, v potu svojega obraza proklinjal Blaznikovo pratiko in njene pasje dneve, me je minilo vse obžalovanje. Ta moja nenaklonjenost napram pasjim dnevom pa se je spremenila v naravnost smrtno sovražnost, ko sem vstopil v službo osme svetovne velevalsti. Sicer sem si ob tej izpremembi v svojem življenju, pa tudi pozneje, bogzna kolikokrat ponavljali oni stari rimski, nekoliko izpremenjeni izrek: »quem dii odere, slov. žurnalista fecere«, ali vrag si ga vidi, pomoli časnikarski prst, pa te že ima celega.

Slovenski žurnalista je, po mojem seveda ne, pač pa po mnenju lastništva vseh slovenskih listov ši-

rom cele naše slovenske in neslovenske domovine, — najsmrečnejši človek na svetu. Vsega ima dovolj, denarja, ko hudiče toče, vse ga hvali, časti in čisla, ženske se zaljubljajo vanj kar na tucate, moški pokajo same zavisti, ako ga zagledajo na ulici, pri veselici, v gledališču; skratka: počena pišeta mu lete kar trumoma v usta, goši se mu, kakor črvu v moki. O blažena, trikrat blažena slovenska žurnalistika in štirikrat blažen vsak, ki si ga vzela v svoje okrilje!

Izpočetka, in to prav izpočetka, sem bil tudi jaz takega mnenja. Bože moj, kako tudi ne, saj sem urejeval list, ki je izhajal dvakrat na teden in sem dobival zato ogromno mesečno plačo — šestdeset svetlih kronic! Kako ne bi človek poskakoval veselja! V svojem zaničevanju vsega, kar je le količkaj dišalo po materijalnosti, sem se čutil v malih nebesih. No, pozneje je prišlo drugače. Prišlo je tako, da ni bilo kronic, in tedaj sem občutil vkljub naravnost idealni praznoti v svojem želodcu še veliko idealnejše hrepenenje po nečem — materijalnem. Treba je bilo iti s trebuhom za kruhom, ker kruh ni hotel storiti narobe.

Obhodil sem celo slovensko domovino, sodeloval sem pri vseh mogočih listih, toda — Kranjcu vedno sreča laže. Ravno sem mislil, in to sam bog ve kolikokrat, da sem našel

varno gnezdece, kjer bom položil svoje izmučene kosti k večnemu počitku, oziroma delu, na pa ti pridejo ti res prokleti pasji dnevi, in list zmizne v največji vročini. Ti pa hajd zopet naprej. Pa naj bi človek ne sovražil teh pasjih dni iz vse svoje duše, iz celega svojega srca!

Bilo je zopet takole v pasjih dnevih, in kakor sem že slutil zdavnaj, se je zgodilo, da sem zopet zmiznil. Kam sedaj? Kar ti berem v nekem ameriškem slovenskem listu, da rabijo urednika. Poskusi, sem dejal sam pri sebi. Vseled sem se, prepisal vsa svoja spričevala, napisal ponudbo, nahirul svojega kolega za znakom, in pismo je šlo v Ameriko. Čakal sem mesec dni. Prišel je odgovor in to celo ugoden. Čutil sem se nekako visoko povzdignjenega nad ostale svoje kolege, ko sem vzel iz pisma nakaznico, s katero naj dvignem pri banki vozino.

Odpeljal sem se. Solza nisem tožil ob slovesu, mislil sem, si le domovina zopet izgubi enega izmed najboljših svojih sinov, ali kaj bočes, če ti v njej raste namesto lavorik, ali pa vsaj krompirja in zelja, samo trnje in osat. Toda tedaj, ko se vrnem s polnimi vrečami cekinov, da si lahko napravim z njimi zlato stezo od Trnovega do Vodmata, tedaj boš pa zopet z radostjo sprejela svojega sina žurnalista - milijonarja.

Bogme, lepe sanje! Uresničile se pa le niso dosedaj, ali upanja še nisem izgubil.

Bilo je o pasjih dnevih. V uredništvu »Narodnega Glasu« je vladal mir kakor v grobu. Vročina pasjih dni se je težko vlegla na duhove in tvorila v »odgovorno - uredniških« možganih prave rastlinjake, v katerih je najekstotičnejše rastlinje bujno poganjalo popje in cvetje. Iz temnih kotov v uredništvu so dvigale glave najgroznejše pošasti in posmehljivo bulile v nas žurnaliste, ki smo v potu svojega obraza, že popolnoma obupani, iskali aktualnega gradiva za jutranji list. Stegovati so se jele po stenah, prilezle so do miz in se končno, zapustivši »kraj duševne produkcije«, zavlekle v prestrašene stopce listove. Papirnate železnice, velikanke stavbe iz sladkorja, pa sto kilometrov dolge morske kače, ekspedije na severni tečaj, železni Eifflovi stolpi, višji od Gavrizankarja, mostovi čez cela morja, umetni ljudje — vse to je zrastle visoko, visoko, kakor predpotopni gozdni velikani in plašilo ubogega naročnika v njegovem mirnem spanju.

Tiho in mirno je bilo v uredništvu, kakor v grobu. Jaz — moj odedek so bile »dnevne vesti« — sem naslonil svojo odgovorno glavo na mizo in v potu svojega obraza sanjal

o velikanski, kakor Šmarna gora veliki pečeni raci in deset kilometrov dolgi kumari, seveda kisli, in to vse sem moral pojesti, ker sem nekaj pregrešil v svojem poslu. Sodnik je že proglasil razsodbo in sodni sluga mi je že prinesel 150 metrov dolg nož in ravno tako velike vilice, vsedel sem se že, da začnem — kar po sreči začetim roko na svoji rami in zaslisim globok, pomilovalen glas:

»Well, gospod, kaj pa imamo danes?«

Prebudim se, skočim pokoneu in zagledam pred seboj lice Njegove Svetlosti glavnega urednika.

»Kaj imamo? Oh, skoraj ni vredno, da bi človek govoril! Tu, kar je mojega: pet poginohil konj, trije padci, pet slučajev solnčarice, razbit zrakoplov, dve železniški nesreči, en umor, pet tatvin, trije samomori in nekaj požarjev —«

»Je to vse?« zastoka glavni. »Moj Bog, ali je New York postal navadna kmetijska vas?! Kaj pa zabavni del?«

»Kako se imleko kisa.« »Ali naj spimo ob odprtih oknih?« »Ali naj se ženimo poleti?« »Morsko kako so videli pri Madeiri?« »V Krain - Townu se prikazuje vsako noč pred petimi leti umrli uradnik.« »Svetovna razstava v —«

(Dalje prihodnjik.)

še za enega, in pa po »Mirovem« poročilu o zborovanju. Dr. Brejce je štel namreč tudi svoj glas, dasi je predsedoval; na tozadevno opozoritev je še vztrajal pri tem in šele po daljši kontroverzi je proglasil, da ima pač pravico izjaviti, da je tudi on za razpust. No, da ni bil proti razpustu, to so vedeli vsi zborovalci prav dobro, ni bilo treba šele pokazati, s kom da glasuje! Za tako neumnega ga pa tudi nimamo, da bi ne vedel, da predsednik pri navadnem glasovanju odločuje le pri enakosti glasov! — »Mirov« poročilo pa pravi, da je bil predlog sprejet z — dvetretjinsko večino. Naj nam vendar »Miro« razloži ti dve tretjini! Da bi bil urednik tako slab računar, da bi ne vedel, da je $2 \times 13 = 26$, tega ne verujemo; da bi pa namenoma hotel čitatelje »furbati« v nadi, da ne bo nihče zapazil napake, tudi dvomimo; razlagamo si stvar tako, da je mislil, da je treba dvetretjinske večine in da je v naglici samo pisal, ne da bi mislil, je li prav ali ne; zanesel se je na dr. Brejca tembolj, ker tudi nasprotniki niso protestirali.

Da je bilo dogovorjeno, kaže tudi dejstvo, da niso prišli k zborovanju tudi oni Slovenci, ki sicer veljajo za klerikalce, a niso od Brejca odvisni ne gmotno, ne duševno; vsi, ki so zmogli in si upajo po svoje misliti, so ostali doma. Vedeli so za grad namen dr. Brejca, zato se njegovemu vabilu niso odzvali, ker bi morali po svoji vesti nastopiti proti njemu, česar pa zopet niso hoteli.

Razpust je predlagal urednik Smodej, v njegovi glavi se pa ta misel ni porodila. Za toliko narodnega in treznega velja ta mož, da se nam ne zdi zmožen za kaj takega. Tudi to je dokaz, da je bil razpust dogovorjen.

Če bi bil predlagatelj šele na običnem zboru prišel do te misli, bi je gotovo ne bil izrazil takoj v formalnem predlogu, ne da bi se prej posvetoval z dr. Brejcem. Tudi bi bil v utemeljevanju rekel n. pr.: »Ker vidimo vsi, da ne moremo sodelovati, predlagam razdružitev.« Dočim je v resnici dejal le: »Da damo zgled drugim koroškim podružnicam, predlagam razdružitev.« S tem je rečeno, da je bila že v naprej sklenjena razdružitev ne samo celovske, ampak vseh koroških podružnic, seveda, če se bodo dale.

Da je bila razdružitev že naprej sklenjena, kaže ves nastop dr. Brejca. Ponavljamo tu še enkrat prvo trditev: edini namen onega običnega zbora je bila razdružitev, o kateri zdaj trdijo, da je bila šele posledica burnega zborovanja. Zborovanje je bilo sicer res burno, a tako je hotel dr. Brejce imeti, ker je bilo tudi njega sram stopiti pred zborovalce s takim predlogom kar naravnost.

Govorili smo o stvari obširneje, da bo vsak lahko spoznal te hinavce. Če bi pa komu še ne bilo dovolj, dostavljamo, da so na običnem zboru sami priznali, da je bilo vse že v naprej dogovorjeno.

Samo za nadvlado jim gre. Slovensko šolstvo jim je mar samo v toliko, kolikor ga potrebujejo za svojo reklamo. Ker jim je javnost pogledala v karte, so začeli tako nerodno lagati, da jih bo tudi preprosto ljudstvo na Koroškem lahko spoznalo...

XXIV. glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Poročilo glavnega tajnika gospoda dr. Žerjave.

Slavna skupščina! Leto, ki preteka od zadnje Ciril Metodove skup-

ščine v Ptuj, bode za vselej s častjo zapisano v zgodovini slovenskega naroda. Izza l. 1848. in dobe narodnih taborov ni stopila narodna zavest Slovencev na tako elementaren način v ospredje. 13. kimovca 1908 se je vršila skupščina naše družbe v Ptuj, kjer je izbruhnila nemška strast in sovraštvo v dotlej nam nepoznani meri. Tedaj se je pokazalo, kako ljubi naš narod svojo šolsko družbo. Socijalni skupini, ki na tak živahen način pokaže, kako je vsem njenim članom na usodi posameznikov in narodne organizacije, gre z vso pravico ime narod, dasi Slovenci nimamo svoje državne celote.

Po 13. septembru je odmevalo po vsej domovini. Osmo velike skupščine smo praznovali v Ljubljani ob krvi ustrelenih mučnikov Ivan Adamiča in Rudolfa Lundra. Kot nepolitičnemu društvu, ki nam preži c. kr. vlada za vsakim korakom, nam ni dovoljeno, da Ciril Metodova družba javno izrazi svoje mnenje in občutke. To pa bi bilo tudi nepotrebno, saj vsi vemo, kaj smo si zaprisegli ob grobu Lundrovem in Adamičevem.

Poročati o družbinem delovanju v preteklem letu mi je letos toliko lažje, ker je naše narodno časopisje v posebnih oddelkih, posvečenih obrambnemu delu, o njem veliko poročalo in se je ustanovil izven družbe mesečnik »Slovenski Branik«, ki sestavno goji manjšinska vprašanja. Poročal bom letos povsem suho in stvarno o našem položaju in delu, saj čuvstva, ki nas k temu delu vleče, je v vsakem narodnem sren dovolj.

Pred dvema letoma smo si odkrito priznali, da je družbina notranja organizacija, naše podružništvo v veliki meri le na papirju in da mu treba spopolnitve ter globoko-sežne reforme. Taka reforma se čez noč ne da izpeljati. Vender se je naša organizacija v zadnjih dveh letih ojačila bolj, kakor je to bilo poprej v celem desetletju. Nismo sicer še dosli tako daleč, da bi povsod podružnice izgubile tisti svoj slučajni značaj in bi delale trajno, redno in sestavno. Nismo še prišli skoro nikjer do tistega ideala podružnice, ki sem jih popisal v Koledarju naše družbe za leto 1908 — vendar so nekatere podružnice že dosepele tako daleč, da gredo pri nabiranju članov do zadnjega slovenskega moža in žene svojega okoliša, da svoje člane poučujejo v naših narodnih - obrambnih vprašanjih in da se bo končno moglo jim izročiti kak manjši okoliš na meji v neposredno oskrbo. Most mej diletantizmom, ki je v podružništvu neizogiben, in sestavnim delom bodo gradili naši potovalni učitelji, kojih število se bo moralo še pomnožiti.

Na Kranjskem se je naša organizacija od lanske skupščine zelo okrepila. Ljubljanske podružnice so ohranile svojo delavnost, priporočam pa, da si popolnoma točno opredelijo svojo okoliš po okrajih, ter le v teh okrajih nabirajo člane. Šentpeterska ženska in moška podružnica, dalje novoreformirana šentjakobska - trnovska že delajo na podlagi tega načela. Zeleti je, da se za dvorski in kolizejski okraj osnuje nova podružnica, ako se l. ljubljanska v tem smislu ne reformira. Le take krajevno opredeljene podružnice bodo mogle podrobno agitačno delo izvrševati in zanesti demokracičen značaj v podružništvu. Predavateljev in poročevalcev bo mogla centrala dovolj postaviti. Vodnat doslej ni samostojno organizovan, priklonil se bo lahko novi pravkar snujoci se važni podružnici za občno Moste, ki ima veliko nalogo, da reši moščansko šolsko

vprašanje in zabrazi vsakteri nemški pojav v tej važni postojanki pred durmi bele Ljubljane. Krog Ljubljane smo vstvarili pas dobro delujočih podružnic. V Šiški dobro deluje moška in se je ustanovila ženska podružnica. Ustanovili smo dalje dobro poslujočo podružnico na Viču, ustanovili Škofljico-Lavercu, h kateri je začasno priklonjen tudi Ig. Grosuplje so naravnost vzorna podružnica. Za Dobrunje-Štepanjo vas se podružnica pravkar snuje, na Posavju že deluje. St. Vida nismo mogli doslej oživiti in moramo žal podružnico ertati. Medvode-Sora se že snuje. Mreža krog Ljubljane bo kmalu popolna.

Podrobnejši podatki o podružništvu bodo razvidni iz koledarja. Kako smo začeli organizovati ljubljansko okolico, sem navedel kot primeren vzor, po katerem naj bi se iz vseh mest in trgov vršilo organizacijsko delo v okolici. Izmed delov Kranjske dežele je Dolenjska še najbolj organizovana, zanjo gredo Notranjska in končno Gorenjska. Kot važno pridobitev je imenovati novo podružnico v Kočevju, ki ima občni zbor še ta mesec. Ona naj postane središče narodnega prosvetnega gibanja kočevskih Slovencev. Nemei napenjanje vse moči, da razširijo meje kočevskega jezikovnega otoka. V črnopoljskem, metliškem in novomeškem okraju pritiskajo z gora v slovensko dolino, v kočevskem okraju samem pa drže k tlom vsak slovenski pojav in sicer, kakor smo videli tudi z roparsko silo! Na vstočni meji jezikovnega otoka smo podprli Čepelje, da morejo graditi lepo javno šolo. Visi pa še vedno rodinsko vprašanje, vendar ni dvoma, da se s pomočjo črnopoljske podružnice in agilnega dr. Malerica posreči to vprašanje popolnoma urediti. V metliškem in novomeškem okraju se borimo proti šulferajnski šoli v Lazah. Družbina šola v Rožnem dolu se odprla še letos. Tudi glede drugih tamšnjih vprašanj se je primerno ukrenilo. V Lazah bo zidal šulferajn za svojo šolo novo poslopje. Akt o novi slovenski šoli na Uršnih selih leži že dolgo nerešen pri deželni šolskem svetu. Ako bodo okrajni in deželni šolski svet, dalje pa tudi deželni odbor poslovali nageljeje in pravičnejše, se bodo nameni naše družbe, ki se ne strši nobenega izdatka, lahko uresničili. Naše delo v kočevskem okraju, dalje v najsrajnejši Gorenjski se odteguje vsaki objavi. Družbina organizacija na Primorskem je veliko boljše nego na Kranjskem. Tržaške podružnice vse delujejo, goriška dežela je pa posejana s pridnimi podružnicami. O našem narodnem položaju v Trstu spregovorimo posebej, kar se Goriške tiče, ima družba delokrog le v takih krajih, kjer narašča industrija. Pozorni moramo biti na Tržič, ki ima velikanski bodočnost, v Krmini se deluje z naše strani jako uspešno. V Gorici sami deluje »Šolski dom«, družba pa je pripravljena v kolodvorskem delu mesta pomagati, ako se lokalnim činiteljem posreči vstvariti vse zato potrebne pogoje.

Veselo se razvija podružništvu na Štajerskem. Samo v letu 1909 smo jih ustanovili 12, 5 pa jih je oživelo. Kakor svez veier gre po zeleni Štajerski.

Naše delovanje se je najbolj kazalo v dravski dolini od Spodnjega Dravograda navzdol. Vsako prošnjo smo ugodno rešili. V posameznosti se spuščati ne morem, vendar porabim priliko, da naprosim krajevne činitelje, naj prošnje, kadar jih pošljejo, opremijo s pravi podrobnimi podatki. Kolikokrat se je že družbi pripetilo,

da je hipoma rešila prošnjo za kak velik šolski donesek, a se isti prosilec, ki so v prvem navdušenju pešali, potem se umikali in niso hoteli delovati pri izvršitvi projekta. Tako n. pr. se je nekoč neki krajevni odbor pod vodstvom Frana Zehota iz St. Ilja silno zavzel za ustanovitev neke važne šole, a ko je družba rešila prošnjo, ni bilo o nadaljnjem sodelovanju ne govora. Torej vsake take zadeve prosimo, da se resno in vstrajno opri- me, ne le za hip.

Na Koroškem deluje danes le 5 podružnic, 3 se jih ustanavlja.

Ob tej priliki moram pojasniti razpor radi »Slov. šolskega društva«.

Družba sv. C. in M. je od nekdaj bila pozorna na Korotan, saj v veliki meri je zanj ustanovljena. Delovala je v sporazumu s tedanjim vodstvom koroških Slovencev, kateremu je načeloval nepozabni Andrej Einspieler. Bilo bi krivično tajiti, da se od družbene strani ni mnogo storilo za probuditev koroških Slovencev. Nešteto podružničnih shodov in veselje se je priredilo, kjer so govorili govorniki iz centrale poslani. Vse to po inicijativi in v sporazumu s tedanjim celovskim vodstvom. V času, ko je imela družba še prav malo dohodkov, se je lotila ustanovitve šole v Velikoven. Izza kakih 9 let pa je to propagandno delo naenkrat nehalo. Podružnice so začele pešati, nič več ni bilo v njih tistega navdušenega in požrtvovalnega dela. Tačas je prešlo politično vodstvo na Koroškem v druge roke. Družba pa je še vedno se držala starih tradicij ter v vsem svojem delovanju bila odvisna od te politične centrale. V vseh zadevah je čakala njenavseta, pa tudi njene inicijative. To vodstvo si je želelo »skrb in delo«, kakor tudi sedaj povdarja, družba pa naj bi financirala. V resnici pa so bila to leta, v katerih ni prišlo nič inicijative iz Koroške. Le župnik Ražun se je trudil krog šentjakobskega vprašanja. Končno smo prišli do prepričanja, da tako stagniranje nič več ni vzdržljivo; podružnice več del in vse podrobno delo je spalo. Družba je nastavila potovalnega učitelja, da pride v direkten stik s prebivalstvom in spozna njega kulturne potrebe. Mislim, da ta sklep lanske skupščine ni bil g r e h. Ako bi čakali, da pride od »katoliškega političnega društva« zadostna inicijativa, bi znali zamuditi še eno desetletje. Dasi pa smo stopili v neposreden stik z novimi činitelji, ki jih to društvo ne priznava, nismo kat. pol. društva ignorirali. Prosili smo za informacije, a nismo vselej dobili odgovora. Ako torej do skupščine v Boh. Bistrici do marsekoga delani prišlo, ne gre krivda družbi, temuč le dejstvu, da smo se zanašali na inicijativo činitelja, ki tega svojega monopola ni uporabljal. Izza l. 1907. naj nam pa nihče nič ne očita. Nobene resne prošnje iz Korotana nismo negativno rešili, podpirali smo osebe in zavode, ki imajo z narodno izobrazbo stike. Družba rada podpira vsako narodno izobraževalno stremiljenje na Koroškem. Res je, da ni ustanovila po Velikoven nobene nove ljudske šole. To pa ne le radi tega, ker se z našimi skromnimi sredstvi na drug način več opravi mnogokje kakor potom šolskih stavb, ki zahtevajo velike in trajne investicije, tudi inicijative ni bilo. Za šolo v nekem kraju bilo je vse pripravljeno, a preprečil jo je knezoškofjski ordinarijat v Celovcu. Za St. Jakobsko šolo se je družba hotela angažirati in je bila pogodba že sklenjena, a prišla je razsoda upravnega sodišča, ki je potrdila slov. stališče. Danes se vzdržuje v St. Jakobu javna slovenska šola v prostorih, ki jih je sezidala slovenska darežljivost. Gle-

de šentjakobske šole nam je »katoliško politično društvo« izjavilo, da nas odvezuje sklenjene pogodbe. Družba pripravlja ustanovitve nekaterih manjših šol, spopolnitev Velikovca, podpira slovenske šole in vse kar je z njimi v zvezi.

Komaj je lanska skupščina storila sklep o potovalnem učitelju za Koroško, se je takoj ustanovilo novo »S. Š. D.« 4. decembra 1908 je deželna vlada koroška potrdila pravila novega društva. 10. januarja 1909 nam je naznanilo »S. Š. D.« razloge svoje ustanovitve. Izjavilo je, da bode pred vsem korporacija, ki bo nasproti oblastem zastopala pravice Slovencev do šolstva, dalje potrebuje »Gospodinska šola« v St. Jakobu neko pravno osebo, ki je nje lastnica. Društvo da hoče ustanovljati podružnice, a se ozirati na stare Cirilove podružnice. Ciril-Methodova družba pa ne bi smela novih podružnic ustanoviti. Družba se ni mogla odreči delovanju na Koroškem, nakar je »S. Š. D.« naznanilo, da se pride predsednik Rožun sam pogajat. Naznanil je to z dopisom 3. februarja 1909. Isti dan je pa po trditvi »Mira« bilo poslano pismo na nas vse drugo pismo. »Mir« je takoj pismo objavil. Družba je vprašala g. Ražuna, kdaj je to pismo bilo poslano, a ta je moral »Mir« desaturirati z dopisom 4. avgusta 1909, kjer nam poroča, da se je uredniku »Mira« pripetila zamenjava, ki jo kot neljubno obžaluje. Dne 19. februarja se je vršila seja, koje se je udeležil predsednik Ražun, uspeh je bila sledeča resolucija, ki jo je objavil g. Ražun priporočiti odboru »S. Š. D.«.

St. 398/1909. Slavno »Slovensko šolsko društvo« za Koroško

(v roke predsednika gosp. župnika Mateja Ražuna)

pri Sv. Jakobu v Rožnu. Pri seji ozjega odbora družbe sv. Cirila in Metoda, kateri je prisostvoval g. župnik Matej Ražun in kateri je svoje mnenje pisмено izjavil šolski vodja in župnik v St. Ruperta pri Velikoven g. Fr. Treiber, se je po vsestranskem razgovoru sprejela sledeča resolucija, ki jo je g. župnik Ražun obljubil priporočiti odboru »Slov. šolskega društva«.

Družba sv. Cirila in Metoda jemlje na znanje ustanovitev »Slov. šolskega društva« za Koroško ter z veseljem pozdravlja od njega izraženo željo, da bodi njegovo razmerje do družbe sv. Cirila in Metoda odkrito prijateljsko, delovanje obeh društev pa ne samo složno, ampak skupno.

Družba jemlje nadalje na znanje, da hoče »Slov. šolsko društvo« 1. zastopati in braniti pravice slovenskega naroda v šoli, v javnosti in napram oblastem, 2. ustanoviti in vzdrževati gospodinsko šolo pri Sv. Jakobu v Rožnu.

V prvem stremiljenju obljubuje družba sv. Cirila in Metoda »Slov. šolskemu društvu« svojo podporo ter prosi, da tudi »Slov. šolsko društvo« družbo obvešča vselej o svojem delu ter pripravlja družbeno sodelovanje. Glede šolskega vprašanja pri Sv. Jakobu v Rožnu izjavlja družba, da hoče iz svojih sredstev vzdržati zasebno ljudsko šolo s pravico javnosti, kakor je primerna potrebam tamšnjega prebivalstva, to pa le v slučaju, ako bi sedaj obstoječa in iz javnih sredstev ozir. iz normalno šolskega zaklada vzdrževana šola iz kakšnih posebnih vzrokov prenehala biti kot taka.

Zato pa prosi družba sv. Cirila in Metoda, da slavno »Slov. šolsko

(Dalje v prilogi).

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.

(Dalje.)

Mihael je planil pred Lenarda in ga prijel za goltanee. Kakor z železnimi kleščami ga je držal, tako da se Lenard še braniti ni mogel in je le mahal z rokama okrog sebe.

»Lopov — ti si prisluškoval« je srdito zarohnel Mihael. »Če se premakneš, te na mestu ubijem.«

Tako strašen je bil v tem trenutku Mihael Kržinar, da se ga je rokavniški baron bal kakor smrti. Mihael se je zavedel, da spravi Renato v silne neprimlikke, če se zgodi v njeni hiši škandal.

»Ako mi obljubite da bode te mirni in da bode te molčali o tem kar ste slišali« je rekel Mihael, »potem Vas izpustim. Seveda Vam dam vsako zadoščenje z orožjem.«

Mihael je izpustil Lenarda, še predno je ta dal kako znamenje. Vedel je, da je kos Lenardu in da ga lahko uniči na mestu, če hoče. Lenard je najprej globoko zasopel, potem je siknil:

»Zadoščenje mi bode te dali — na življenje in smrt.«

»Na življenje in smrt« je srdito ponavljal Mihael, »A gorje Vam, če izdaste le eno besedo tega, kar ste slišali.«

»Od sedme ure zjutraj sem Vam

na razpolaganje« je še rekel Mihael, potem je obrnil Lenardu hrbet in je odšel iz sobe.

Stopil je najprej v plesno dvorano. Oko njegovo je iskalo Renato. Še enkrat je hotel videti.

»Kdo ve, če bom jutri zvečer še živ« je rekel sam pri sebi, »saj enkrat moram še videti ta ljubi obraz.«

Zagledal je Renato na drugi strani dvorane. Priblizil se ji je in ko je bila sama, je stopil k nji.

»Odhajam, milostiva baronica« je rekel »in ne vem kdaj se zopet vidva.«

»Kako to?« se je začudila Renata. »Kaj mislite odpotovati?«

»Še sam ne vem. Mogoče je vse. A eno prošnjo še imam.«

»Kaj želite, prijatelj?«

»Dajte mi na pot svoj blagoslov« je šepetaje prosil Mihael. »Blagoslov plemenite žene mora donesti človeku srečo in mu dati pogum v vseh slučajih življenja.«

Pogledala ga je resno in ljubo, potem pa tiho rekla:

»Naj vas spremlja moj blagoslov na vseh potih življenja.«

»Hvala Vam, Renata« je dihnil Mihael in naglo odšel, ne da bi se poslovil od drugih.

Sel je naravnost domov. Zdelo se mu je, kakor da je Renata nad njim izrekla zadnji requiescat in pace, ki naj ga spremlja v večnost. Mirno se je pripravil na to.

Še šest ur je imel časa do pri-

hoda Lenardovih prič. Treba je bilo v tem času vse urediti.

Najprej je sedel k mizi in počasi in previdno spisal svojo oporoko. Kar je imel svojega po materi podedovanega premoženja, je določil v dobrodelne namene, postavil pa je v oporoki tudi prošnjo do očeta, naj mu položi v grob malo podobo baronice Renate. Uredil je potem vse spise in vse kar je bilo njegovega in šel na to klicat očeta.

»Kaj ti pa je, da me budiš tako pozno ponoči?« je vzkliknil stari Kržinar, ko se je predramil.

»Vas še ponoči potrebujem, oče« je odgovoril Mihael. »Vem, da se lahko zanesem na vas v vsakem slučaju.«

»V vsakem« je potrdil stari in se vsedel v posteljo. »Govori, kaj je.«

»Na plesu pri baronu Benalji sem zasačil nekega človeka pri prisluškovanju. Zagrabil sem ga za vrat, ga imenoval lopova in mu grozil, da ga ubijem. Od sedmih prideta njegovi prič. Dvoboj bo na življenje in na smrt.«

»Eden tvojih sekundantov bom jaz« je vzkliknil stari Kržinar. »To se samo ob sebi razume.«

»Res, oče?« se je razveselil Mihael. »Klicaj sem Vas, da bi Vas vprašal za to uslugo.«

»Šele vprašati si me hotel? Fant moj, kaj me tako slabo poznaš? Ti bi moral najprej vedeti, da bom jaz to od tebe zahteval.«

Stari Kržinar je bil med tem že skočil iz postelje in se je v naglici oblačil.

»Treba je dobiti še drugega sekundanta — pojdi ga iskat, med tem ko se jaz oblečem, da se potem v miru porazgovorimo.«

»Mislim, da bo najbolje, če prosim kapitana Mrmoljo, je menil Mihael. »Stejem ga med svoje najboljše prijatelje.«

»Mrmolja bo pravi mož,« je pritrdil stari Kržinar. »Pojdi ga iskat.«

Čez kako uro se je vrnil Mihael s kapitanom Mrmoljo. Stari je bil dal med tem pripraviti primeren zajutrek. Ko so se vsi okrepčali, si je stari užgal pipo, se naslonil na svoj stol in rekel mirno in ravnodušno:

»Zdaj, Mihael, razloži nama vse, da bomo tvoj storitev vzeli v pretres.«

»Nimam vama nič posebnega povedati,« je dejal Mihael. »Na plesu pri baronu Benalji sem prišel v navskrižje s človekom, ki mi je itak kar nič ne ugaja. Zgrabil sem ga za vrat, ga imenoval lopova, mu grozil, da ga ubijem in končno mu povedal, naj me pozove na dvoboj.«

»Kdo pa je ta človek?« je vprašal kapetan Mrmolja.

»Ah, kdo — baron Lenard Benalja,« je vzkliknil Mihael.

Stari Kržinar se je prav od srca zasmejal.

»Ta klada? ta Lenard? Kdo bi kaj takega mislil. Ali se hoče s teboj

dvobojevati na cepce ali na vile, saj flereta še ni imel v rokah.«

»Motite se, oče,« je menil Mihael. »Ta Lenard je prijatelj Ogulinov in Ogulin je tako previden, da zahteva od vseh svojih prijateljev, da se morajo vaditi v borenju.«

»Potem je stvar malo drugačn«, je priznal stari Kržinar, ki mu očitno ni prav nič imponiralo, da se Lenard vežba v borenju. »Katero orožje naj določiva?«

»Meni je vse eno — fleret, sablja ali samokres — naj izbere orožje nasprotnik.«

»Pravico izbrati orožje, imaš ti,« se je oglasil malobeseden Mrmolja.

»Sablja je samo za otročji dvoboj, kaj torej hočeš, fleret ali samokres.«

Mihael je bil zadovoljen, da njegov oče in kapitan Mrmolja nista vpraševala, zakaj je Lenarda prijel za vrat in ga imenoval lopova. Da bi jima to ne prišlo še na misel, je provročil prav živahno razpravo o vprašanju, katero orožje bi bilo bolje izbrati. Končno so se zedinili, da prepušče določitev orožja Lenardu in da naj se dvoboj vrši še dopoldne v mestnem logu.

»Zdaj, Mihael,« pojdi spat,« je rekel stari Kržinar, ko je bilo vse dogovorjeno. »Vem, da imaš krepke živce, a dobro bo le, če se od plesa in razburjenja te noči odpočiješ. Kadar bodeva z Mrmoljo vse v red spravila, te že pokličem.«

(Dalje prihajajo.)

društvo» za Koroško opusti vstanavljanje samostanih svojih podružnic ter oživljanje in snovanje podružnic prepušča edino le družbi in obenem družbo pri tem njenem stremljenju tudi moralno podpira. (Razlogi za to so znani zastopniku »Slov. šolskega društva« g. Mateju Ražunu).

Ako slavno »Slov. šolsko društvo« tem predlogom pritrdi, naj se sestavi sporazumno izjava, v kateri na eni strani »Slov. šolsko društvo« razglasi, da ne vstanavlja podružnic, marveč podpira organizacijo družbe sv. Cirila in Metoda, družba sv. C. in M. na drugi strani pa povdarja, da bode stremljenju »Slov. šolskega društva« za slovensko ljudsko šolstvo posvetila vsa svoja skrb in pozornost.

Slavno »Slov. šolsko društvo« se naprosi, da e tej resoluciji družbi sv. C. in M. naznani svoje sklepe in tem predlogom pritrdi, da izgine med članstvom vsako nerazpoznavljanje in da moreta obe društvi uspešno delovati v prid ljubemu slovenskemu narodu.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

V Ljubljani, 20. svečana 1909. (Dalje prihodnjic.)

Nemško divjaštvo.

Dunaj, 13. avgusta. Jutrnje-mu češkemu turističnemu izletu v Wachavo se gleda z veliko skrbjo naproti. Čelji pojdejo na vsak način na izlet. Tako piše soc. demokratični dnevnik: »Devali smo vinar k vinarju, da si lahko enkrat privoščimo osveženja v prirodi. Toda nek surov norec se je spomnil, da je naš izlet provokacija in se pripravlja na nas z vsemi mogočimi in nemogočimi sredstvi. Mi smo pa vendar popolnoma mirni. V nedeljo gremo v Wachavo. Ne gremo nikogar izzivati, ne gremo se prepetat z nikomur, na izlet gremo. Svojih pravic si ne damo jemati od nikogar in ne trpimo proti sebi nobenega nasilstva: celo ne proti našim ženam in otrokom. Na izlet v nedeljo gremo.« Namestnik dež. predsednika piše v »Zeitu«, da niti govori ni o tem, da bi se izlet prepovedal, ker mu manjka vsak demonstracijski značaj.

Glubinskega konferenca.

Dunaj, 13. avgusta. Danes je prišlo več poslancev v parlament. V sprednjem pogovoru je stala seveda tema Glubinskega. Splošno se sodi, da ne bo imela nobenega pozitivnega uspeha, temveč bo samo nekaka demonstracija za delavnost državnega zbora.

Dunaj, 13. avgusta. Danes je imela tu parlamentarna komisija kresniško-socialne stranke večurno sejo, na katero so prišli skoro vsi člani. Govorilo se je pred vsem o pobabi Glubinskega, kojega akcijo so vsi govorniki simpatično pozdravili. Sklenilo se je povabiti sprejeti.

„Slovanska Enota“.

Dunaj, 13. avgusta. Predsednik »Slovanske Enot« je razposlal pismo za konferenco parlamentarne komisije Enot na dan 17. t. m. med avstrijski je tudi vodja Rusinov, posl. Romanek.

Kreta.

Solun, 13. avgusta. Vršilo se je več velikih ljudskih shodov, na katerih se je razpravljalo o kretskega vprašanju. Resolucije zahtevajo od vlade odločno nastopiti proti Ate-mu.

Solun, 13. avgusta. Vse je pripravljen, da začne jutri splošni boj-ski grškega boga in grških ladij, skorajno je ministrstvo ukazalo, da naj oblasti bojkot preprečijo.

Generalna stavka na Švedskem.

Stockholm, 13. avgusta. Do sedaj se mir še ni nikjer kršil, a-koravno stavka traja že 9 dni. Od mestnih delavcev jih dela 800, 1700 jih pa še stavka. Železnica, pošta, broz-ja, elektrika, vodovod funkcionira normalno. V nekaterih velikih to-varnah v provinci se je začelo zopet delati. Poljedelstva stavka ni popolnoma nič tangirala.

Stockholm, 13. avgusta. Vedno jasneje je, da je stavka napravila velik fiasko. Ni se posrečilo nobene-ga javnega dela ustaviti.

Španija.

Notranji položaj.

Madrid, 13. avgusta. Notra-nji minister je prekal strogo cen-zuro za madridske liste, akoravno je se obsedno stanje v mestu.

Maroko.

Madrid, 13. avgusta. Ko bo-do odšle še nekatere čete ta teden v Melilo, bo tamošnja armada štela 38.500 mož. Začetkom prihodnjega tedna bodo Španci udarili na Kabile.

Marid, 13. avgusta. Vse vojne ladje so dobile povelje odjadrati pred Melilo.

Penon de la Gomera, 13. avgusta. Tekom večerajšnjega dne so

domorodeci zopet začeli streljati na trdnjavo. Po noči so zažgali velike grnade in pri svitu ognja nadalje-vali streljanje. Proti polnoči je na-pad prenehal.

Dopisi.

Iz Domžal. Domžalski župan Janežič in njegova zavednost. Za ustanovni občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, kateri se je vršil pretečeno nedeljo na vrtu narodne gostilne g. Kuharja, je bil naprošen župan Janežič, da pozdravi navzoče zborovalce v imenu domžal-ske občine. Proti nekemu gospodu se je izrazil: »Sam ne vem, kaj bi storil«. Vredna je ta beseda župana Ja-nežiča. Zadnji čas je, da dobe Dom-žale narodnega od Tirolecev neodvis-nega moza. V žalostnem spominu je še vsem škandal, da sta bila bivši podžupan g. Kuhar in pa vrvar g. Adamič, katerega sedaj vsi Tiroleci bojkotirajo, — vržena iz obč. sveta, in to se je zgodilo po želji Tirolecev. Nikjer še ni bilo čitati, da bi dala domžalska občina v kak narodni na-men, še manj, da bi odposlala petici-jo za kako narodno zahtevo, kar naj-bolj dokazuje, kdo županuje v lepih Domžalah. V zadnjem času se je mož prelevil in je zajahal klerikalnega konjčka. Njegova koža je že tako trda, da je za vse popolnoma neob-čutljiv. Res pomilovanja vreden mož! Podsumberski.

S Turjaka. Lepe dohodke dajejo Ciril - Metodovi družbi podružnične veselice, in teh letošnje poletje ni bi-lo malo. Tudi turjaška podružnica ni hotela zacostati za drugimi in je pri-riedila v nedeljo 1. avgusta na Tur-jaku dobro uspelo veselico v prid na-ši družbi. Ker je bila še le lansko le-to ustanovna veselica, ki je — za na-še razmere — sijajno uspela, smo šli letos z nekakim strahom in pesimiz-mom na delo za zopetno veselico, mi-sleč, da je požrtvovalnost našega ljudstva omagala. No, hvala bogu, v tem smo se varali: naše ljudstvo je bilo tudi letos tako navdušeno in da-režljivo, kakor lansko leto. Ni niso izdale pridige proti naši veselici v sosednih dveh farah, prav nič proti-velicela istega dne na Turjaku sa-mem, nič ostudno obrekovanje, da smo odposlali od dobička lanske ve-selice samo 17 K in se te na Dunaj. Vsem tem podružničnim sovražni-kom vkljub se je nabralo toliko ljud-stva iz Turjaka in okoliških vasi, da je bil obširni prostor pred »Prajer-jevo« gostilno poln. Vrli Laščani, Dobropolci in Stružani so se pripe-ljali na vohel, okrašenih s trobojni-cami in zelenjem. Bili so nam ljubi gostje zastopniki Ribnice, Sodražice, Kočevja, Grosuplje, Šmarja, Zeli-melje, Iga in Ljubljane. Gg. učitel-jišniki in gimnazijci iz Ljubljane so želi za svoje res lepo in neumorno petje obilo pohvale. Saj je sloven-skemu ljudstvu lepa slovenska pe-sem tako mila, da bi jo vedno poslu-šalo. Vrle domače gospe in gospodič-ne — preobširno bi bilo jih navesti imenoma — so marljivo prodajale razglednice, šopke, narodni kolek in korijandole, druge pa so v šotoru za slaščice postregle lačnim žledcem s sladkarijami in pecivom. Brzofoto-graf in šaljivi muzej sta vzbujala do-kaj smeha, posebno so ugajale šalji-ve slike in razglednice, ki jih je po-daril akad. kipar g. Peruzzi naši po-družnici. Daleč na okoli znana in vrlo narodna gostilna pri »Prajerju« je pa v splošno zadovoljnost postregla z gorkimi jedmi in dobro kapljico. Vladalo je nekajeno veselje in upa-mo, da ni nikomur žal, da je prišel in položil svoj obol »domu na oltar«. Čistega dobička je 465 K, od katerih se je že poslalo družbi 400 K, ostalo pa se pošlje takoj. Bodi na tem me-stu izrečena najiskrenejša zahvala gg. pevcem, vsem, ki so postavljali šotore in okrasili veselilni prostor, gospe in gospodičnam za prijazno sodelovanje in vsem cenjenim gos-tom od blizu in daleč za tako mno-gobrojen poset naše veselice.

Iz Bele Krajine. Veselica, kate-ro sta priredili združeni črnomaljski podružnici družbe sv. Cirila in Me-toda v nedeljo, dne 1. avgusta 1909 v Gradcu na vrtu g. Julija Macelleta je uspela nad vse pričakovanje dobro. Gradac je bil ves v zastavah, raz vsa-ko tudi najmanjšo kmetsko hišo je vihrala naša trobojnica, ter pričala, da vrli in zavedni Gradčani vedo ce-niti pomen in važnost naše šolske družbe. Okusno okrašeni veselilni prostor je bil kmalu po 4. natlačeno poln občinstva. Videli smo skoraj vse Črnomalce, v častnem številu so bili zastopani Metličani, a najbolj nas je razveselil pogled na priprosto kmetsko ljudstvo, ki se je v tako ve-likem številu odzvalo povabilu. Zbra-lo se je okoli 500 ljudi, in vsi ti so se v prisrčni in neprisljeni zabavi kmalu počutili kot ena sama velika družina, polna narodnega navduše-nja. Saj se je pa tudi za zabavo pre-skrbelov vsakem oziru. V lično ozalj-nih šotorih za pivo, vino in jestvine, v slaščičarni in kavarni so ljubke

gospe in gospodične v elegantnih ko-stumih in narodnih nošah se neumor-no trudile, da vstrežejo vsem lačnim, žejnim in sladkosnedenim gostom, dočim so druge gospiče pridno kakor čebelnice razpečavale šopke, razgled-nice in srečke za srečlov. Metliška mestna godba je svirala v splošno za-dovoljnost, v odmorih pa je nastopil črnomaljski mešani pevski zbor pod spretnim vodstvom g. Schillerja, ter žel za vsako pesem splošno odobra-vanje. V mraku je še nastopil črno-maljski orkester, ki je potem v veliki plesni dvorani neumorno igral do ra-nega jutra. — Povsod je vladala ra-dost in veselje. Resni odmor je na-stal le tedaj, ko je nastopil g. na-učitelj Šetina ter v vznešenih, a ven-dar poljudnih besedah označil na-men in nalogo naše šolske družbe. Navdušeno ploskanje in odobravanje sme biti govorniku dokaz, da so nje-gove prepričevalne besede našle od-prta srea prisotnega belokranjskega naroda. — Moralni uspeh prireditve je bil popoln, a nič manj pa gmotni, saj znaša čisti prebitek nad 600 K. To je vsota, ki je za bome belokran-j-ske razmere naravnost velikanska. — Da pa je veselica tako krasno uspela, je zasluga veselilnega odse-ka, v prvi vrsti pa gospe in g. dr. Malerčiča. Odboroma obeh črnomal-j-skih podružnic je res čestitati, da sta si izvolila tako predsednico oz. pred-sednika. Kakor sta onadva vedno in povsod duša in glavna opora vsega narodnega življenja v Črnomlju, ta-ko sta tudi pri tej priliki, ko se je prvič v takem obsegu priredilo na-rodno slavlje na Belokranjskem, po-kazala, kaj zamore neumorni trud ter nesebična požrtvovalnost. Istota-ko gre hvala rodoljubni obitelji Ma-celletovi v Gradcu. Ne samo, da je dal g. Macelle vse veselilne prostore brezplačno na razpolago, da je pre-skrbel vso pijačo pod najugodnejši-mi pogoji, on in njegova gospa so-proga sta radevolje neumorno poma-gala tudi pri vseh drugih pripravah, ter prirediteljem olajšala veliko truda, ter prihranila mnogo stroškov. Posebna zasluga se mora priznati tudi vsem gospe in gospodičnam, ki so s tako vztrajnostjo sode-lovale na svojih mestih. Tem ka-kor vsem onim, ki so na ta ali drugi način pripomogli k temu lepemu vspehu, presrečna hvala, odboroma po-družnic pa kličemo: Vedno tako na-prej po začetni poti v prid naše šol-ske družbe in v blagor drage nam slovenske dece.

Iz Hranika. »Tagešpošta« ozna-čuje, da se vrši tu 12. oziroma 19. septembra velika germanska veseli-ca ter jadicuje, kako silno da so za-tirani naši »Nemci«. Kdo za boga vam pa kaj hoče? Dobro znate, da nočemo od vas drugega, nego da nas pustite v miru, da nam ne kradete na-še zemlje! V resnici smo v Hraniku zatirani in sicer silno, nevarno zati-rani Slovenci in zgoditi se zna, da podležemo! In kaj je krivo? Pritisk na delavstvo od strani delodajalcev, dalje internacijonalna demokracija in glavni vzrok pa je — bodimo en-krat docela odkritosrečni — nemšku-tarjenje pri občini, še bolj pa potom posameznih oseb. Enkrat bo že prišlo vse na dan, dal bog, da ne bo že pre-pozno. Imelo bo pa na vesti občino — če jo enkrat zgubimo — malo šte-tilo gospodov, ki igrajo sedaj prvo vijolino v Trbovljah. Te dni smo za-čudenji čitali v »Slov. Narodu« razpis službe občinskega redarja za Hran-ik. Za boga, saj sta še dva preveč, smo vskliknili, naposled smo pa le prišli na misel, da nameravajo enega odstaviti. Morda novega, ki je šele prišel? Pa ne morda zaradi onega prepira pri Drnovšku? Glazarji so namreč brez vsakega vzroka napadli nekega Slovence. Napadeni se je obr-nil do tam stanujočega redarja, naj napadalec aretira. Mož postave pa, namestu da želji ugodi, zavrne napa-denega, češ, bi pa vrnili. Ker nismo bili navzoči, a priče tudi ni bilo, se-veda ne garantiramo za istinitost, a kakor nam je znano, je dotičnik resni-coljubljen človek. Ali je čudno, da je revežu na tak odgovor vzkipela kri in da je redarju povedal par trpkih, katere je mož sablje še gorke poslal na sodnijo. Ali bo župan tega redar-ja odstavil? Gospoda Eržena, ki je menda že 15 let redar, pač ne? Tožijo ga sicer nekateri zavidežji, a mi mo-ramo konstatirati, da gosp. Eržen kot redar v zadnjem času ni zagrešil ni-česar. Kakor čujemo, je tudi gostil-no že dal prepisati na drugega in le to se je menda zahtevalo od njega. Ali je pa morda to greh, da njegov 6-letni dečko telovadi pri sokolskem naraščanju? Ali želi gosp. Diermajer izbrati (gospod župan, kako pride Diermajer, hud nemškutar, do tega, da izbira policaje za Hranik??) na-mesto njega kakega Ptujčana ali morda Celjana? Danes še nekaj! Le nobenih popravkov ne pošiljajte pri-zadeti gospodi, kajti sicer bomo mo-rali nastopiti zoper posamezne osebe in udarili bomo — čvrsto! Kar se pa omenjene nemške veselice tiče, pa mislimo, da bo najbolje, če jo vlada prepove, kajti mi ne garantiramo, da bo mir, in če bi nas tudi z eno sa-

mo vsenemško zastavico hoteli iz-zivati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14 avgusta.

— Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke naznanja, da se bode vršil v nedeljo, 22. t. m., v Ljub-ljanskem »Mestnem domu« shod kmečkih zaupnikov narod-napredne stranke. Prosimo torej one somislje-nike iz dežele, ki bi se tega shoda radi vdeležili, da nemudoma nazna-nijo svoje naslove in mogoče tudi drugih naprednih kmetov iz svoje okolice, ki bi se tega shoda vdeležili, da jim lahko pravočasno pošljemo vabila.

— Klerikaleci in magistratni uradniki. Klerikaleci so se začeli vznemirjati, ker posvečamo neko-liko pozornosti njihovu korumpi-ranemu počenjanju v vseh korpora-cijah, koder imajo moč v rokah. Kle-rikaleci počenjajo že tako, kakor da bi bila javna sredstva za to, da kle-rikaleci z njimi sebi in svojim krea-turam žepe maše. Da bi se masčevali za naša razkritja, so klerikaleci na-padli magistratne uradnike. Enemu očitajo, da je hitro avanziral, dru-gemu, da je mlad, tretjemu, da nima kakega izpita, četrtemu, da še ni na-pravil izpita, ki bi ga moral nare-diti. Vsa ta klerikalna očitanja niso nič drugega kakor larifari. Ako je mestna občina hotela imeti sloven-skih uradnikov, je morala časih vzeti tudi kakega takega, ki nima potrebnih predpisov. Dokler je bilo pomanjkanje ljudi, si je vsaka korpo-racija pomagala, kakor si je mogla. Glavno je, da so ti uradniki zmožni upravljati svoje službene dolžnosti — v tem oziru pa mora vsakdo pri-znati, da upravljajo magistratni uradniki, vsi brez izjeme, svoje uradne dolžnosti vzorno in so v vsa-kem oziru sposobni za svoja mesta. Če je kdo v mlajših letih naprej pri-šel, kaj na tem, saj ni nikogar pre-skočil, saj ni nikogar izpodrinil, saj je bil na vrsti, da avanzira. Mladost pa vendar še ni noben greh. Doktor Lampe se mora-že spretneje braniti. Naj dr. Lampe le pogleda, kako je sam hitro avanziral. Pred dobrim letom je bil še duhovski pomočnik, pomožni uradnik katoliške cerkve, med hirarhijo nekako to, kar so pri pošti oficijantje, ali pri odvetniških in notarskih uradnikih diurnisti, ki nadomestujejo sollicitatorja, danes je pa deželni minister in referent o stvareh, o katerih se preklicano malo razume. Kako je dr. Lampe v plači avanziral, si naj sam izračuna. Pri dež. odboru je vse drugače kot pri magistratu. Danes je dovolj ljudi, ki imajo izpite, a dež. odbor je imenoval na pr. dr. Pogačnika, ki nima nobe-nega izpita, imenoval ga je, dasi bi bil lahko dobil uradnika z izpitom. A ne dosti tega. Postavil ga je celo pred odličnega starejšega uradnika, ki ima vse izpite in je vsestransko izvežban. To je korupcija in to ko-rupcijo bomo pobijali z vsemi sred-stvi, posebno ker vidimo, da jo ho-čejo spraviti klerikaleci v sistem.

— Ljubljanski občinski svet za-stopajo pri Gajevih slavnostih v Kra-pini župan Ivan Hribar in občins-ka svetnika dr. Fran Novak in dr. Anton Svigelj. Na slavnosti bosta govorila župan Ivan Hribar in dr. Novak.

— »Slovansky Pehled« je naj-uglednejša in najobjektivnejša sploš-no slovenska revija. Prinaša članke iz kulturnega, gospodarskega in po-litičnega življenja vseh slovanskih narodov, in kdor se hoče o Slovanih informirati, gotovo poseže predvsem po »Slovanskem Pehledu«, meneč, da tam dobi objektivne in vsestran-ske informacije. Žal, da takih infor-macij ne dobi tam glede Slovencev. Večletni poročevalci o slovenskih za-devah je za »Slovansky Pehled« g. dr. Dermota. Ali njegova poročila so prav pogosto taka, da ne zaslužio niti imena objektivnosti, niti vse-stranosti. Skoro vse, kar ne izide ravno iz vrst, ki stoje politično dr. Dermoti blizo, je malenkostno, smešno, ali se pa kar sploh zamolči. Ni-česar nismo rekli doslej. V zadnji številki »Slovanskega Pehleda« pa piše dr. Dermota na tak način, da ne moremo več molčati. Govori o sep-tembrskih demonstracijah. O de-monstracijah in njih nasledkih ima vsak lahko svoje svobodno mnenje in ga tudi javno kjerkoli lahko pove; te pravice tudi dr. Dermoti ne bomo jemali. Ali, da dr. Dermota piše v odločno slovanskem listu tako kakor bi pisal morebiti kak od vlade pla-čani korespondent, trdi staro laž, ki so jo v svet spravili klerikaleci in vlada, da je župan Hribar poklical vojake na ulico, da baron Schwarz samo »baje« podpira kranjsko nem-štvo itd., proti temu se moramo od-ločno upreti. V septembrskih demon-stracijah ne vidi dr. Dermota nobe-nega drugega uspeha, ko da smo v Ljubljani dobili samoslovenske ulič-ne napise. Malo manj subjektivni človek bi morda začel že kaj. Z dr.

Dermoto, ki ga s tem nečemo osebno prav nič tangirati, se ne bomo prav nič prerekli, uredništvo »Slovnske-ga Pehleda« pa nujno prosimo, da si preskrbi o Slovenceh vestnejših in objektivnejših poročil.

— Oče in sin. Gospod Josip An-ton grof Barbo, deželni odbornik in graščak na Rakovniku, se gre veli-kega Nemea in stoji v prvih vrstah najsrdečjših nasprotnikov našega naroda. Nasprotno pa je bil njegov oče narodnega mišljenja in je to po-svedočeval z besedami in z dejanji. Ni bil naroden samo da je dobil man-date, marveč iz prepričanja. Nov do-kaz za to je čestitka, ki jo je pisal dr. Janezu Bleiweisu za novo leto 1878. Verzi te čestitke so sicer čudno zve-riženi — a duh, ki veje iz njih, je tako karakterističen, da jih hočemo ponatisniti. Stari grof Barbo je pi-sal:

Bog blagoslovi v novim letu, Orožje kristjansko v slavjanskih rok. Mir naj daruje ubogem detu. Mine v njem sužnih bratov stok. Mila domovina naj si odahne Prosta bodi Avstrija le, Sovražnika naj vojna pahne Unajnega, če nad njo gre. Da bi domači se spokorili Ne trpinčili poštenjakov več! Narodi in cesar mili. Mogli enkrat mir doseči!

Srečno in veselo novo leto Vam in Vaši častitli rodbini voši Vam udan gf. Barbo. V Rakovniku 30. decembra 1877. — Ali slišite, gospod Josip Anton grof Barbo, kar Vanu kliče Vaš pokojni oče: Da bi domači se spokorili!

— Revolucija v Barceloni je predmet članku, ki ga je priobčil zadnji »Domoljub«. Tega članka ni mogoče drugače imenovati, kakor smrad iz pekla. Kaj tako infernalno infamnega, kakor je ta članek, še ni-smo čitali in takih urnebesnih laži tudi še ne. Kdor hoče spoznati vso izpridenost in moralčno propadlost klerikalne stranke, naj čita ta čla-nek. Klerikaleci so pri tem članku sa-mo mislili na hujskajoči efekt, ki ga z njim dosežejo, niso pa mislili, da so z njim dali slovenski javnosti tudi merilo za moralni nivo kranjskega duhovništva. S takimi članki se lahko pripravi do najskrajnejšega fanatizma tiste uboge na duhu, ki capljajo za duhovniki, na drugi strani pa morajo taki članki vzbujati uprav besno sovraštvo zoper vse, kar je duhovskega.

— Kdo dela nemire po Št. Vidu nad Ljubljano? Piše se nam: Zadnjič smo povedali, da je nerodni organist trglat Sokolove lepake raz zid. Zato je dobil v torek 10. t. m. neznatno kazen 5 K pri sodniji. — Danes ima-zopet vjetega novega »Čuka«. V petek 6. t. m. zvečer, ko so Sokoli že postavljali mlaje za svojo slavnost, je šel neki »Čuk« v spremstvu par »Bogomilce« pozno po noči do-mov. V nadi, da ga nihče ne bo spoz-nal, je ravno pred Kraljcem — kjer zdaj stanuje grof Korinski; — vris-kal in na zadnje tako zarjul, kakor zabodena zverma, češ, saj bodo no-coj itak Sokoli vsega krivi, ki mlaje postavljajo. A bili so mu takoj za pe-tami in ga izpoznali — »Čuka«, dasi so ga hotele »Bogomilce« prikriti. — Te čukarske leščerbe res nič kaj dobro ne svetijo po Št. Vidu!

— O tržaškem narodnostnem vprašanju prinaša neki Prezolino daljšo razpravo priobčeno v florentinskem listu »Voce«. V njej hudo ob-soja nastop tržaških Lahov. Med dru-gim pravi: »V Trstu so Slovenci, njihovo število se množi in njihova moč raste. Slovenci znajo poleg tega vsi italijanščino, med tem ko Lahi zametujejo in zavračajo znanje slo-venskega jezika. Mnenje tržaških La-hov, da izginejo Slovenci, ako se jih ne priznava in ignorira, je strahovi-to smešno.« — Seveda se »Piccolo« in z njim vsi Lahi nad temi odkriti-mi besedami strahovito jeze, a kaj pomaga jeza, ki dejstev ne more izpremeniti.

— »Veleizdajniški« proces z Za-grebu. Pri predvečerajšnji in večerajš-nji razpravi so zagovorniki stavili razne predloge, da se zaslišijo priče, ki bodo izpodbile izvajanja obtožnice in izpovedbe obremenilnih svedokov. Danes bo zagovornik dr. Popović še stavil nekaj predlogov, na kar bo državni pravdnik označil svoje stali-šče, da li se imajo predlagane razbre-menilne priče zaslišati ali ne. Ako bo sodišče zahtevi ugodilo, da se za-slišijo priče, ki so jih predlagali za-govorniki in obtoženci, bo to zasli-šanje trajalo najmanj do meseca no-vembra, ako ne do novega leta. Uva-ževati je treba, da je predlaganih okrog 500 svedokov.

— Iz poštne službe. Povodom opustitve poštne oddaje v Strmeu so priklopili občine Strmec, Kot, Mra-morovo, Novipon in Zabrag poštenuu uradu v Novi vasi pri Rakeku.

— Iz šolske službe. Bivši na-dučitelj v Hotedršici g. Iv. Garvas je imenovan za nadučitelja na ljud-ski šoli Ciril - Metodove družbe v Korminu.

— Iz šolske službe. O. kr. deželni šolski svet je imenoval definitivnega

učitelja na ljudski šoli v Selu (kočevski okraj) gosp. Josipa Mihaliča definitivno nadučiteljem na dvorazrednici v St. Lovrencu in premeštil definitivno učiteljem na Planini gdi. Marijo Benedkovo na lastno prošnjo na ljudsko šolo v Kranjski gori. — Okrajni šolski svet v Postojni je premeštil dosedanjega provizoričnega učitelja in vodjo enorazrednice na Slapu gosp. Vladimira Požarja na ljudsko šolo v Nadanjem selu.

— Slovensko deželno gledališče. V bodoči gledališki sezoni se bo prvič, odkar obstoji naše slovensko gledališče, igralo petkrat na teden. Slovenske predstave se bodo vršile vsak torek zvečer, vsak četrtek zvečer, vsako soboto zvečer in vsako nedeljo popoldne in zvečer. Igralo se bo od 2. okt. t. l. do konca meseca marca 1909., ter se kakor doslej, gojile drama, opera in opereta. Vseh slovenskih predstav skupaj bo v sezoni 1909/10 132, med temi seveda večina opernih in operetnih. Stalni in redni posetniki slovenskega gledališča se bodo abonirali na 90 predstav. Abonirati je možno vse foteljske, parterne, balkonske in tudi galerijske sedee. Cene abonementa se z ozirom na večje število predstav, na podražanje godbe Slovenske Filharmonije in na povišane gaje primeroma pomnoženega ensembela zvišajo le neznatno. Vse lože se oddajo dražbenim potom najvišjim ponudnikom, ker je povpraševanje po ložah tako veliko, da se vsem željam ne more ustreči. Vodstvo slovenskega gledališča razpošlje v kratkem vsem dosedanjim abonementom vabila na abonement, obenem pa tudi drugim gospodom in damam, ki naj bi vstopili med stalne abonente. Vsa prigrisala na abonement sprejema gled. blagajnik, gosp. mag. pristav. Danilo Saplja v Ljubljani, ozir. posredno prodajalka vstopnih slov. gledališča gospa Amalija Česarkova, trafikantinja v Selenburgovi ulici.

— Pošiljanje časopisov na mejo. Pozivu »Prosvete« naj prinaša naše občinstvo prečitane časopise v to določene trafike, odzvalo se je le malo število rodoljubov, ki so redno vsak teden donášali prečitane časopise. Vendar je še do pred kratkim število prinesenih časopisov vsaj za silo zadostovalo, da započeta časopisna akcija ni zaspala. V zadnjem času pa so se prošnje za časopise iz narodno-mešanih krajev tako pomnožile, da število časopisov, ki jih donášajo naši za to akcijo vneti rodoljubi nikakor ne bode zadostovalo, da se zadovolji vse prošnje. Pri morani bodemo marsikomu, dasi zelo neradi odbiti prošnjo, ako nas naše narodno občinstvo ne bode podpiralo. Povdarjati in utemeljevati važnost in pomen take časopisne akcije bi bilo gotovo odveč. Vemo, da tudi vse naše narodno občinstvo ve ceniti pomen take akcije in jo odobrava. Vendar pa to samo ne zadostuje. Pokaže naj tudi z dejanji, da se v resnici zaveda važnosti časopisne akcije in naj se v najboljše število odzove našemu ponovnemu pozivu. Pri Cehih, ki naj so nam učitelji v narodnoobrambenem delu, izdala je samo »Narodna Jednota«. Pošumavska zadnje leto za poštino prečrtanih časopisov, ki se pošiljajo na južno Češko, nad 5000 K in nad 4000 K za naročnino časopisov, ki se pošiljajo direktno iz upravnistev v manjšinske kraje. Ne dosti manj ta v ta namen N. J. Severočeska. Da se tudi češko občinstvo zaveda važnosti te akcije in da se je udeležuje z največjo vno, se samo posebi razume. Naj tudi naše občinstvo v tem posnem češko in naj onogodi, da se vsem prošnjikom za časopise ugoditi. Pa tudi po drugih naših mestih naj prevzamejo naši rodoljubi to akcijo v svoje roke in sami pošiljajo na določen kraj prečitane časopise. Nasvet, kakor glede kraja tako tudi glede pošiljanja, pripravljeni smo podati vsakomur vsak čas. Dopisi naj se naslovijo na eno izmed trafik, kjer se zbira časopisi. Prosimo torej naše občinstvo naj prinaša prav v obilnem številu prečitane časopise v sledeče trafike: Kleinstejn, Jurčičev trg; Dolenc, Prešernove ulice; Česark, Selenburgove ulice. Časopisi naj se prinašajo redno vsak teden do sobote zjutraj in naj ne bodo starijši od enega tedna, zlasti dnevnik. Ako se naši rodoljubi odzovejo v prav obilnem številu temu pozivu, mogoče bo časopisno akcijo, ki obeta gotovo lepih uspehov, res sistematično urediti. Narodno in duševno krepki naši rojaki v obmejnih krajih se bodo uspešneje mogli braniti zoper nasprotnike, uspešneje bodo varovali našo zemljo pred navalom nemštva, ki ogrožuje našo posest. Naše izobraženstvo, ki toliko žrtvuje v narodne namene, naj tudi tu pokazuje resno voljo za narodno delo.

— Časopisi na mejo! Časopise za obmejne Slovence sprejema tudi trafika gosp. Velkavrh na Sv. Jakobu trgu.

— Ruski gostje v Ljubljani. V četrtek ponoči je prišel v Ljubljano

šesti oddelek ruskih učitelje in učiteljev pod vodstvom g. Stanislava Maksimoviča Studenskega, tehnologa v Moskvi. Na kolodvoru jih je sprejel v imenu g. župana in mestne občine arhivar g. Anton Aškerc. Včeraj so si ogledali Ljubljano, razne šole, deželni muzej, »Učiteljsko tiskarno« in razne druge zanimivosti. Opoldne so obedovali v »Narodnem domu«. Snoči pa je bil v veliki dvorani hotela »Tivoli« prijateljski sestanek, ki ga je počastil s svojo navzočnostjo tudi g. župan in državni poslanec Ivan Hribar. Prvi je govoril Josip Ivanovič Popov. Naglašal je, da so ruski gostje očarani vsled ljubeznivega sprejema, ki so ga jim priredili Slovenci. Po dolgem potovanju po Nemškem in Italijanskem pršli so semkam v Ljubljano, v središče bratskega slovenskega naroda. Po kratkem bivanju sredi slovenskega naroda so opazili, kako harmonizirajo slovenska srca v bratski ljubezni. Med slovenskimi narodi še žal obstoje razni spori, ki zavirajo bratsko sporazumljenje. Že dolgo se trudijo razni slovenski rodoljubi, da v interesu skupne slovenske stvari izgladijo te prepire. V zadnjem času se zdi, da bo ta trud imel uspeh, zakaj polagoma izgublja ti spori svojo ostrost in se umičejo bratemu sporazumljenju. Ime mesta Ljubljane ima svoj izvor v besedi »ljubiti«, Ljubljana je torej poklicana, da postane oznanjavateljica bratske ljubezni med narodi slovenskimi. Govornik je dvignil čas in napil slovenskemu narodu, slovenskemu edinstvu in g. županu Hribarju kot vnetemu zagovorniku slovenske vzajemnosti. G. Nikolaj Vasiljevič Malcev, profesor ženske gimnazije v Voronežu, je v vznešenih besedah govoril o slovenski bodočnosti in o kulturnem delovanju slovenskega ter nazdravil Slovence in g. arhivarju Aškercu. Na to je vstal, burno pozdravljen, g. župan Hribar, da pozdravi ruske goste. Srčno vas pozdravljam, je rekel, v imenu naše slovenske Ljubljane in v imenu občinskega sveta. Vesel sem, da ste prišli semkam v našo belo Ljubljano, ki je nam to, kakor vam vaša bela kamena Moskva; navdaja me radost, da odhajate od nas, kakor zatrljate, z najboljšimi vtiski. Ob vašem slovesu iz Ljubljane bi želel samo eno, da bi vzeli sabo prepričanje, da ste našli v Ljubljani bratska, vas ljubca srca in da goji mali narodni slovenski najiskrenejša bratska čustva do velikega naroda ruskega. Ko se vrnete v svojo domovino, povejte tamkaj, da ste našli daleč doli na jugu ob sinji Adriji na meji solnečne Italije brate po krvi in jeziku, ki so vas sprejeli z odprtimi rokami in s plamtico ljubezni. Dvigam svojo čašo in pijem na srečo in veliko bodočnost ruskega naroda. Ura! Gdi. Marija Ivanovna Kosova iz Petrograda, ki biva s svojo materjo že dlje časa na letovišču v Ljubljani, je uvodom svojega govora naglašala, da je po pokolenju Slovenka, a rojena v Rusiji. Siskala je borbo, ki jo vodi ruski narod za svojo svobodo v vlado in birokratizmom, in boj, ki ga vodi narod slovenski z Nemci za svojo svobodo ter nazdravila slovenskemu edinstvu in slovenski svobodi. V imenu ruskega kružaka je pozdravil ruske goste g. dr. Lavrenčič. Povdarjal je, da se bodo Slovenci vedno borili za skupno slovensko stvar bok ob bok z ruskim narodom. Ako zmaga v tej borbi ruski narod, bo to zmaga tudi Slovencev. Končno je napil ruskim kulturnim herojem. Vodja ekskurzije g. Studenski je naglašal veliki pomen slovenske vzajemnosti, se zahvaljeval na bratskem sprejemu ter nazdravil g. županu Ivanu Hribarju. Ruski gostje so priredili g. županu iskreno ovacijo. V imenu slovenskega učiteljstva se je poslovil od ruskih gostov g. nadučitelj Likozar. Del ruskih gostov se je danes zjutraj odpravil v Postojno, da si ogleda Postojnsko jamo, drugi oddelek pa je odšel pod vodstvom g. Likozarja na Ježico, da si ogleda tamnoško vasko šolo. Rusi se odpeljejo zvečer ob 6. uri 23 min. z gorenjskim vlakom proti Dunaju. Med ekskurziji je 12 učiteljev in 38 učiteljic. Med temi so tri iz Sibirije iz Novega Nikolajevska pri Tomsku in sicer Nadežda Jos. Salvina, Valentina Nik. Zavadovskaja in Ana Iv. Mohrova. Ruskim gostom želimo, da bi odnesli s Slovenskega najlepše spomine.

— Drugi shod »Slovenske sekcije Svobodne Misli« bo, kakor smo že poročali, dne 5. septembra dopoldne in popoldne v ljubljanskem »Narodnem domu«. Shod bo po § 2 in se bodo vstopnice pravočasno izdale.

— Stare planke v središču — napredne Ljubljane. Ob Miklošičevi cesti stoji katoliški hotel »Union«, ki ga na oglu krasi strešni nadstavek v podobi — papežev tiare. K temu hotelu pa spada tudi prostorni vrt ki leži ob ravno tej cesti in sega do Dalmatinovih ulic. In ravno na voglu te »ceste« in ulice je globoka gramozna jama okoli nje pa svet — s plankami zablt. In za temi plankami

so se zadnji nekateri iz Kamnika vračajoči se »Čuki« ustavljali in svoje potrebo opravljal, ker se boljše manire niso pri klerikalnih korifejah naučili. Te planke priporočamo olepševalnemu odseku obč. sveta v primerno energično — preustrojitev, ker za vsako napredno mesto so take in podobne planke — škandal, nad katerimi se zlasti tuji zgražajo!

— Sokolske grbe na lepkih o sokolskem zletu v Trzinu sta raztrgala zagrizena nemčurja Groschel in Praschniker, kakor že imeni kaže, Germana najpristnejše krvi in najčistejše pasme. Prvi je trgovski pomočnik pri tvrdki Schneider & Verovšek, drugi pa pri Schifferju na Mestnem trgu. Oba je zasačila policija. Upamo, da dobita za svoje junštvo zaslužno plačilo!

— Narodne noše. Z Gorenjskega se nam piše, da domačini prav pridno prodajajo dragocene predmete (dele) narodnih noš in tudi druge narodne starine. Ako bo šlo tako naprej, izgubi naša dežela vse te zaklade za vedno. Obenem pa bode tudi izgubilo zanimanje za narodno nošo, izgubile se bodo torej noše same. — Skrajni čas je torej, da se še tekom bodoče zime ustanovi deželno društvo za ohranitev narodnih noš in starin. Predno se pa ustanovi tako društvo, naj se sestavi poseben deželni odbor, v katerem bodo zaupniki posameznih krajev. Ta važna zadeva ne sme več priti z dnevnega reda.

— St. jakobski most bo od prihodnjega ponedeljka naprej za vozni promet zaprt.

Za šentvidskega župnika. Somslišenik iz St. Vida nam piše: Ne bom pisal na dolgo in široko, ker mi ni zato, da bi se prekal po časopisih. Dovolj mi je, da z malo besedami dosežem to, kar bi ne bilo samo meni, ampak tudi drugim ljubom. Povem vam, da bi bilo za St. Vid koristno, ako bi opozorili Čuke naj se ponosi spodobno obnašajo in ne motijo iz spanja z zverinskimi vpitjem ponoči ljudi na račun Sokolov; Bogumilam pa naj se tudi to naroči, da ob pravem času spat grede; zakaj ne spodobni se, da bi jih vi šele opolnoči spremljali domov. Letos imamo nekaj letoviščarjev in že od treh strani sem čul pritožbe, da so noči nemirne in vedno takoj drugi dan, ko sem bil očiščev, da so razgrajali ponoči vaši angeljčki!! Že tako ni skoraj nič letoviščarjev v St. Vidu, dasi je v mnogih ozirih zdrav in prijazen kraj! Hočete se te spraviti iz St. Vida??

Društvena godba v Domžalah priredi v nedeljo, dne 15. t. m. na vrtu g. A. Skoka »pri Novi pošti« koncert.

Napad na Črešnjevkega pota Mihalaka je, kakor so dognali, izmišljen. Polastil se je sam izročenega mu denarja in trdil, da ga je nekdo napadel in okradel. Izročili so ga sodišču.

Iz Železnikov: Dne 22. avgusta brati »Sokol« iz Dražgoš drugo javno telovadbo ob 4. popoldne, nato pa ljudsko veselico v prostorih g. Thalerja. Pri telovadbi in veselici svira godba iz Kroke. — Mnogo ima naš trg rojakov in prijateljev blizu in daleč, vsled česar vabimo vse naše somišljenike, da bi prihiteli ta dan v prijazne, napredne Železnike in pripogili tako do sijajne vdeležbe. 22. avgusta pa bode »Sokol« obhajal tudi obletnico svojega obstanka in tedaj hoče dokazati, da se je v tem kratkem času okrepil in nabral novih moči, ter da so bile pač prazne nade nasprotnikov, ki so v svoji zeleni zavisti prerokovali društvu pogin takoj ob njega postanku. Število članov narašča, vedno večje veselje se opaza zlasti pri telovadbi, kadar hite v telovadnico. Veliko jih opravlja ves dan teško delo, zvečer pa pri vajah kar teknujejo drug z drugim. Tudi naraščaj je vrlo marljiv; 20 krepkih dečkov bode pri prvi telovadbi v prostih vajah to dokazalo.

V spominsko knjigo jeseniških Čukov. »Zaviti v plašč temne noči, ogledat poslani smo mi, kod kleti sovražnik se skriva. — To je bilo bojno geslo treh jeseniških Čukov na predvečer velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda. Trije junaki, Pompat, Alojzij Vidmar in še nekdo drugi, so šli iskat, oboroženi s palicami in v vsem pogumom, kolikor ga je pač še najti med Čuki sovražnikov. In našli so jih. Zgodovina bi jim delala velikokrivico, če se jih ne spomni, — časopise pa bi izgubilo vso veljavo, ako ne bi poročalo širši javnosti, kako so ti trije junaki reševali čast in narodnost jeseniških Čukov. Našli so sovražnika. Čepel je visoko gori na zidu, nevedeč kaka nevihta se zbira na njegovo iglavo. Prvi ga zagleda Pompat. Roka mu krčevito stiska palico, žile na sencih se mu napno, srce mu prav močno utripa v hrabrih prsih, iz oči pa mu sije brezmejno sveta jeza na hudega sovražnika. En zamah s palico — nato vesel vzkliz. Sovražnik je ležal s predrtimi prsi na tleh. Pobožnemu kristjani Alojziju Vidmarju, pa uide v tem hipu gorka zahvala proti nebu. Nadaljevali so svoj nočni

pohod in končali še mnogo mnogo takih sovražnikov. Drugi dan pa najdejo ljudje polno predrtih in raztrganih letakov za glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda, kakor tudi za veliko ljudsko veselico v prid družbe. — Odbor Čuka na Jesenicah, je baje sklenil v zidnji seji, da bode dal Pompati za izvanredne zasluge častni primček »Veliki«. Torej Pompat »Veliki«, Alojziju Vidmarju pa se podeli lavorjev venec.

Slavnost na Rakeku. Piše se nam: Pretečeno nedeljo dne 8. avgusta t. l. sta podružnici družbe sv. Cirila in Metoda za Cerknico in za Unec priredili veliko ljudsko veselico na prostiranem vs. u. g. Beleta na Uncu. Veselica je vsestransko prav povoljno uspešla. Bila je to v resnici velika veselica tako glede obega pripravi in števila udeležencev, kakor tudi glede gnotnega uspeha, kateri je izkazal nad 1100 K, beri: Tisoč sto kron čistega dobička. Iz bližnjih in daljnih krajev je prihitelo rodoljubno občinstvo. Veselo smo pozdravljali goste iz Postojne, Slavine, St. Petra, Planine, Logateca in drugih krajev. Sosebno častno je bila zastopana Postojnska čitalnica s svojim vrlim pevskim zborom pod spretnim vodstvom g. nadučitelja Juvanca. Zapeli so lepo število narodnih in umetnih pesmi, za kar so želi obilo zaslužene pohvale in za kar sta jim prireditelji posebno hvaležni. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je poslalo na veselico g. Škulja, kakor družbenega govornika. G. Škulj je v prav poljudni besedi pojasnil namen in pomen družbe sv. Cirila in Metoda ter posebno povdarjal, da je treba med preprostim ljudstvom vzbuditi več zanimanja za njo prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda, kar pa je le tem načinom možno, da probudimo v preprostem narodu zavest, da se bode zavedal svoje narodnosti v toliki meri, da postane narodno ponosen narodno navdušen! G. govornik je žel za svoj poučen govor obilo zaslužene pohvale. Na to se je pričela prosta zabava, pri kateri je vojaška godba prav marljivo igrala. V paviljonih, katerih je bilo pet, so pa domače gospe in gospice prav pridno razpečevale razno blago v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Veselica se je vršila zelo živahno in vsestransko zadovoljivo. Razšli smo se pozno v noč z zadovoljstvom v srcu in s srčno željo, da bi se nam zopet kmalu nudila prilika udeležiti se take napelinkove.

Lep vzgled rodoljubne mladine. Idrijska mladina je priredila minolo nedeljo popoldne v ljudski šoli malo veselico z vzprizoritvijo »Vaškega skopuha« in »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček« v prid »Sokol« skemu domu. Veselica je bila dobro obiskana in mladi prireditelji so mogli oddati v rodoljubni namen znaten znesek 50 K. Najvselejše pri tem je, da je priredba izhajala iz popolnoma lastne inicijative mladine, ki je s tem pokazala, da ve ceniti brezprimerno požrtvovalno delo sokolskih vaditeljev za nje koristno telesno vzgojo. Naj bi mladi prireditelji v deški dobi našli tudi v drugih krogih posnemalec! Vrli mladini pa »Na zdar!«

Ljudska veselica v Ribnici. Telovadno društvo »Ribniški Sokol« ter ženska in moška podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« prirede v nedeljo 22. avgusta na sejnišču v Ribnici veliko ljudsko veselico z javno telovadbo »Ribniškega Sokola«. Sodeluje ljubljanski oktet. V paviljonu se bo točilo budjeviško pivo, pristen cviček in teran; dobivala se bodo tudi mrzla jedila, pecivo, kava itd. Vse po navadnih cenah. Poleg tega bo srečolov (nad 100 dobitkov), koriandoli, konfeti, ples na prostem itd. Zrakoplovce C. Pelin III. se bo spustil v zrak. Javno bodo nastopili s svojim plesom trije Indijanci v narodni noši. Ob 9. zvečer se bo začel velikanski umetniški ogenj. Začetek veselice je ob 3. popoldne. Vstopnina za osebo 20 vin., sedež k telovadbi 1 K, stojišča prosta. Zvečer v sokolski telovadnici in sosednjih prostorih koncert in ples; vstopnina 40 vin., tam se tudi v slučaju neugodnega vremena vrši cela veselica. K obilni udeležbi uljudno vabi

združeni odbor. Dolenjsko pevsko društvo priredi dne 15. t. m. koncert na vrtu g. J. Zorca v Kandiji. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina za osebo znaša 40 v., za obitelj 1 K. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Ker je čisti dobiček namenjen Ciril in Metodovemu obrambnemu skladu, se pričakuje obilna udeležba. Za slučaj slabega vremena se preloži koncert na 5. kmoeva t. l.

Letos je mnogo zajcev po nižavah in planjavah zlasti na Dolenjskem, kjer se je ta vrsta divjačine vzlic nenavadno dolgi in hudi zimi zelo razmnožila. Te pomnožitve pa je največ krivo dejstvo, da je bila skoro po celi deželi blizu leto dni razglašena pasji kontumac in se je na ta način preprečilo sicer navadno puščenje lova, katero so povzročali psi, ki so kaj radi uhajali brez go-

spodarja na lov. Tudi divjih rac, golobov, prepelice in jerebie je dovolj.

Telovadno društvo »Sokol« v Zagorju ob Savi priredi v nedeljo, dne 29. avgusta 1908 javno telovadbo z ljudsko veselico na vrtu poleg gradečega Sokolskega doma. Ker je čisti dobiček namenjen za »Sokolski dom« vabimo vsa bližnja bratska društva in prijatelje sokolske ideje, da se v mnogobrojnem številu udeležijo, ter nam pripomorejo k zgradbi našega »Doma«. Na zdar!

Izjava zagorskega »Sokola«. »Rdeči Prapor« št. 83 z dne 12. avgusta t. l. je prinesel dopis iz Zagorja ob Savi, v katerem med drugim piše: »Raznaša pa se po Zagorju nekaj, česar sami radi ne verjamemo. Radi tega si dovolimo vprašati gospode, če je stvar resnična. Gospod Mihelčič je pripovedoval, da so bili »Sokolci« pri njem, da bi jim posodili denarja. Gospod Mihelčič pa, ker je Nemec, jim je baje dejal, da se denar dobi, a!i vknjižen mora biti na prvem mestu in na »Sokolskem domu« morajo napraviti nemški napis.« Pozivljamo gospoda Mihelčiča, da, ako je imenovane besede govoril, da jih takoj prekliče, sicer ga smatramo za navadnega lažniveca in obrekovalca, ker pri njem ni nobene »Sokola« prosil posojila za »Sokolski dom«, kakor smatramo tudi dopisnika »Rdečega Praporja«, ako se je ta infamija v njegovi glavi rodila, za najostudnejšega lažnika in obrekovalca. — Za stavbni odsek zagorskega »Sokola«: Ferdo Poljšak, predsednik; T. Koprive, podstarosta »Sokola«.

Nedeljski počitek. V vseh odvetniških in notarskih pisarnah v Brezicah je upeljan od 15. avgusta 1909 naprej popolni nedeljski počitek. Ob nedeljah in praznikih miruje torej vsak promet s strankami, ker ostanejo pisarne zaprte.

Letošnje vino na Štajerskem. Iz Brežice nam poroča: Silna toča je letos v raznih ekrajih na Štajerskem napravila ogromno škodo. Posledica tega bo, da bo cena letošnjega vina precej poskočila, da se bo torej vino podražilo.

Na prodaj je parna žaga v St. Jurju ob južni železnici. Žaga je nova in najboljše urejena. Slovenci pozor — kupujejo jo že Nemci.

Dijak umr! na potovanju. Na počitniškem potovanju je prišel v Kamnik dijak Jože Podgoršek iz Slivnice pri Celju. Med pisanjem razglednik ga je prijel žleženici krč, tako silno, da je bil za pol ure mrtev.

Žrtve Drave. V sredo 11. t. m. so potegnili pionirji iz Drave nedaleč od Ptujja truplo neznanega utopljenca. Isti dan se je prekuenil pionirski čoln, v katerem so bili en častnik in dva pionarja. Častnik in en pionir sta se rešila, drugi pionir pa je omagal in utonil.

Nov odsek »Goriškega Sokola« so ustanovili v Biljah. Na ustanovnem shodu je bil voljen za predsednika br. Andrej Perič.

Tatvine v Gorici. Neznani tatovi, do sedaj še neznani, so pokradli v znanem hotelu »Hilmteich«, lastnici Wanek lepo debelo in dobro posušeno svinjsko kračo, 20 salamon, štiri steklenice pelinkovec, tri škatle damen cigaret, polno pisemskih znamk in ves denar iz sobnega orkestriona. — Isto noč je zmanjkalo v kavarni Dogana nekaj steklenic pelinkovec. Druga noč se je pa spravila četvorica mladih fantov na trgovino Cappella v cipresni ulici. Pili so iz ukradenih steklenic pelinkovec v sobi Simčiča, ki služi pri trgovcu Cappella. Pijača jih je morala precej razgreti, ker jih je trgovec sam prepodil, ko je slišal ropot. V svoje veliko začudenje je pa opazil gospodar pred svojim skladiščem voziček z polno vrečo moke, katere niso mogli več odpreti prestrašeni tatovi. Tatove že imajo. Ti so: Simčič Rok iz Kojškega, brezposelni brivec Alojzij Montico, Aleksander Cejan iz St. Andraža in Karol Konič, mizar iz Gorice. V zaporu bodo spoznali, da je življenje ravno tako grenko kakor rodne veselice. Podružnici pa in nju pomnoženi veselčni odbor so lahko ponosni na to tako nepričakovano vrlo uspešno veselico. Vse za narod!

Poziv slovenskemu in hrvaškemu narodu! Bratje Slovenci in Hrvatje, spominjajte se o vsaki priliki tužne Vam posestrne Istre, spominjajte se je, ker prepričani bodite, pride dan, ko bo storila svojo dolžnost. Ni dosti da je Istra politično tlačena, zdaj ji preti nova neizgoda, t. j. vinska kriza, katere ja v ekonomskem oziru strašno uničenje, ker je vino edini izvozni produkt, in ta se sedaj ne prodaja, ne izvažja, ker ni dovolj kupovalcev in ker je bila letina zelo dobra. Narod stoka pod davki in pada vedno globlje v dolgo v vladu vse to gleda križem rok. Ker smo prepričani sami sebi, se ne moremo obrniti drugam ko k svojim najbližjim bratom Slovincem in Hrvatoma, ki so nam vedno največji stiski zlasti pomagati. Zato pozivljamo

(Dolje v prilogi).

vse gospode trgovce, uradništvo, zasebnike, da obrnejo pozornost na istrska vina, ker bodo sami imeli dobička od tega in bodo vrh tega storiili dobro narodno delo, ker bodo na ta način podprli domači produkt in rešili iz gotove ekonomske propasti našega hrvaškega kmeta, ki so ga razne ekonomske krize spravile že skoro na beraško palico. Informacije daje »Potrošno obrtno gospodarsko društvo« v Buzetu.

Elektro-radiograf »Ideal«, Fran Jožeta cesta, hotel pri Maliču, ima od sobote, 14. t. m. do torka, 17. t. m. sledeči program: Gospoda vozi tandem. (Komično.) Velike vojaške vaje na Francoskem. (Po naravi.) Deklica v hipnotičnem spanju. (Smešen prizor.) Konec tirana. (Drama.) Očarujoča simfonija. (Smešno-fantastična projekcija in barvah.) — Ob lepem vremenu zadnja večerna predstava na prostem in še nekaj slik izven sporeda.

Zopet »detektiv« pod ključem. Včeraj popoldne je prišel v neko hišo v Hrenovi ulici nek neznan človek. Ko ga je hišni gospodar vprašal, kaj pravzaprav išče, se tujece razkorači, češ, da ima v hiši več pravice, kakor gospodar. Dejal je, da je poslan tjakaj od tržaške policije ter da je detektiv. Ko je gospodar velel nekemu dekletu, da je šla po stražnika, je začel tujece smrdeti in se je odrezal: »Saj grem jaz sam ponj« ter odide. Med potom ga pa sreča stražnik in povabi s seboj na magistrat. Izgovarjal se je, da ga je tržaška policija poslala semkaj iskat sestre ter rdil, da bode res vstopil v službo k policiji v Trst, češ, da misli šele vložiti prošnjo. Izkazala je, da je dečak, ki je pustil doma. Ko so ga preiskali, so dobili pri njem vojaško in delavsko knjižico, glasečo se na ime Ivana Travižana roj. 20. junija 1884 v St. Petru pri Gorici, po poklicu je kovač, sam pa je trdil, da je vrtnar. Ker je cela zadeva nekam temna, so ga pridržali v zaporu, da se dožene resnica.

Spopad na cesti. Ko sta sinoči peljala Bugenigrov in Schreyev hlapec Friderik Marolt in Fran Nollman po Bleiweisovi cesti vino, jima nasproti pripeljejo Treotovi hlapci Jurij Dežman, Alojzij Kovarčič in Alojzij Pancec premog. Ker niso ti premoga peljali po pravi strani ceste, jih je Marolt nato opozoril. Nato nasproti prišel trije k njemu, ga potegajo z voza ter ga začno neumljeno preteptati. Mimo došli mizar Jožef Rupar in hotel Marolta sirovozem iztrgati, če zadel na slabo. Naskočili so se tega in ga z bičem hudo pretepli. Rupar, kakor Marolt sta znatno telesno poškodovana in bodo nasilneži imeli priliko pred sodiščem pokazati svoj pogum.

Obesil se je danes ponoči pri kolesu na Tržaški cesti za hišo št. 17 v Ljubljani rojeni, ter na Glincah št. 57 stanujoči, oženjeni 66letni dr. Ivan Lavrič. Na lice mesta došla policijska komisija je zamogla konstatovati le smrt in odredila, da so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Vzrok samomora je neznan. — To je oni Lavrič, ki je prišel v Ljubljano iz neke kleti v Nunki ulici na glavi teko ranjen in je dejal, da je nek neznanec s teško sekirjo po glavi udaril brez vsakega vzroka. Izvedeli pa so si tako nasprotovale, da ni moglo nič pozitivnega dognati, če je bila ostala cela zadeva temna. Zmislili so, da se je bil mož nalašč ali pa nesrečni sam poškodoval.

Pobegnili so iz sodnih zaporov na Sušaku 23letni barvar Jožef Ivančič iz Trsta, 17letni Anton Anič, po domače »Šime« iz Zadra in 22letni hinar Fran Milinovič iz Reke. Vsi trije so bili zaprti zaradi tatvine in vlomili vrata pri celicah ter pobegnili. Govore nekoliko slovensko, zlastno hrvaško in nemško, popolnoma pa laško.

Nesreča. Danes ob pol 3. zjutraj je v Kolodvorski ulici št. 27 razstreljenih stopnic padel delovodja in tiskar Sravalli, Dominik Venturini ter pri padcu zadel z desno nogo poleg stopnic se nahajajoče kuhinjsko okno in se na nogi tako obrezal, da je vsled krvotoka obležal nezavestno in so sploh mislili, da je že mrtav. Šele ko so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, mu je bilo mogoče kri ustaviti.

Izgubljen in najdeno. Ga. Tezija Zalokarjeva je izgubila srebrne zapestnice. — Anton Tane je našel srebrni prstan.

Razne stvari.

* **Samomor v zrakoplovu.** Pariški zrakoplovec baron Fleury se je zaljubil v neko meščanko. Ker mu oče ni dovolil zakona, dvignila sta se z zrakoplovom v zrak in v višini sta se — usmrtila. Zrakoplov z mrtvecem je padel na zemljo pri Beuronu v Bretaniji.

* **Zastrupljanje otročičkov.** V Monakovem je državno pravdnštvo začelo uradno postopati proti katoliškim nunam, ki imajo tam »dobrodelne« zavod za otročičke. V tem zavodu je v 14 dneh umrlo 11 otrok. Raz-

mere v tem zavodu so škandalozne. Nune so otročičkom opnoči dajale makov čaj, da so jih omotile, kadar so bili nemirni. Makov čaj je pa strupen. Torej zato, da so nune mirno spale, so v varstvo jim izročene otročičke zastrupljale. Državno pravdnštvo je dalo že več umrlih otročičev izkopati.

* **Zgubljen nevarni zavitek.** V vozu cestne železnice v Parizu je pozabil neki zdravnik zavoj radijeve soli. Nevarnost obstoji v tem, da dobi najditelj, če spravi zavoj v žep — dasi vsebuje le eno šestnajstinko grama radija — cena 20.000 K — v kratkem času smrtno nevarne rane.

* **V ruski armadi pridejo na jedilni list vsak teden dvakrat ribe.** Prvi poskusi z ribami, ki so jih napravili pri 2. gardnem polku, so se tako izborni obnesli, da uvedejo ribe kot hrano v celi armadi, kar vojaki vobče kot dobro spremembo pozdravljajo.

* **20.000 kron je dobiti** dne 18. avgusta, ako se kupi srečka Cesarske jubilejne dobrodelne loterije državne zveze c. kr. poštinih in telegrafskih uslužbenecv avstrijskih za 1 krono. Srečke te loterije, ki je dotirana z 11.189 dragocennimi dobitki, so v vseh trafikah naprodaj.

* **Krapina-Toplice na Hrvaškem** bodo od sezone 1910 naprej lahko nudile svojim kopališčnim gostom tudi žveplenoblatne kopeli. Lastnik kopališča Krapina-Toplice je kupil namreč tako imenovane »Šmrdeče toplice«, kakor nazivlje ljudstvo odonotne studence vsled velike količine vodikovega sulfida, ki so 6 km od Krapine-Toplice oddaljeni in izvirajo sredi žvepleno-blatne naplavine. Njih nakup in uporabljanje omogoča bolnikom razen v dosedanjih čudovitih termalnih kopelih tudi v žvepleno-blatnih kopelih najti svoje ozdravljenje.

Književnost.

— **»Slovenska Gospodinja«** se imenuje edini slovenski ženski list, ki izhaja mesečno in prinaša najzanimivejše članke zabavne in poučne vsebine. V tem listu najde vsaka gospodinja najraznovrstnejša praktična navodila za vsakdanje gospodinjstvo, kuhinjske recepte, zanimiva poročila o gibanju ženskega sveta in poleg tega mnogo kratkočasnega čtiva. Ta ženski časopis si vsaka Slovenka lahko preskrbi brezplačno, ako se z izrečno željo, da hoče postati naročnica »Slov. Gospodinjce«, obrne na Kolinsko tovarno za kavnice pri meji v Ljubljani, ki za kupovalke Kolinske cikorijske izdaja omenjeni list popolnoma zastoj. Opozorjamo torej naše Slovenke, naj ne zamudijo ugodne prilike in naj si brez vsakih stroškov nabavijo edini slovenski ženski list, ki jim ga bo Kolinska tovarna mesečno brezplačno pošiljala na dom.

— **Strašno maščevanje.** Rusko napisal N.V. Gogolj, poslovenil J. A. Glonar. Ta 106 strani obsežno knjižico je izdala »Narodna založba« v Celju. Cena 80 v. po pošti 90 v.

— **»Rudeči smeh«**, Ta znameniti roman Leonida Andrejeva izide v kratkem v slovenskem prevodu. Ni dvoma, da bo slovensko občinstvo z veseljem pozdravilo to svetovno delo.

— **Znanstvena knjižnica »Omladine«**. Pravkar je izšel zadnji snopič velikega dela Dr. Drtine »Miselní razvoj evropskega človeštva«. O knjigi bomo še izpregovorili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zveza slovanskih učiteljskih društev.

Maribor, 14. avgusta. Danes ima tu sejo odbor »Zveze slovanskih učiteljskih društev v Avstriji.«

Afera Mazelle.

Dunaj, 14. avgusta. Danes se je vršila na kasacijskem sodnem dvoru razprava o ničnostni pritožbi državne pravdnštva zoper razsodbo porotnega sodišča v Rudolfovom, s katero je bil odlični naprednjak in bivši protikandidat Šukljevec Julij Mazelle soglasno oproščen obtožbe zlorabe uradne oblasti kot c. kr. poštar.

Kasacijski sodni dvor je na predlog zagovornika dr. K. Trillerja pritožbo zavrnil ter potrdil oprostilno razsodbo. Pripominjamo še, da je zavrnitev ničnostne pritožbe predlagal generalni prokurator Sterman sam. — S tem je definitivno odbita ena najzlobnejših političnih intrig kranjskih klerikalcev, ki so napeli ves svoj vpliv, da bi uničili s podlo anonimno denunciacijo najodličnejšega belokranjskega naprednjaka. Upajmo, da bo sedaj tudi c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu dalo Mazelleju primerno zadoščenje za krivično discepliniranje. Odličnemu somišljeniku naše iskrene čestitke!

Zopet protičiške demonstracije.

Dunaj, 14. avgusta. Češko turistično društvo priredi jutri izlet v

Melk. Nemški nacionalci se pripravljajo na hrupne demonstracije proti Čehom. Zato je v Melku konsigniranih 300 mož 24. polka, da v kalu udude vse izgrede.

Za socialne demokrate.

Praga, 14. avgusta. Poslanec dr. Masaryk je poslal načelniku poljskega kluba dr. Głabinskemu brzojavko, v kateri protestira proti temu, da na konferenco, sklicano v svrhu omočitve parlamentarnega delovanja, ni povabil tudi socialnih demokratov. Glede svoje udeležbe na konferenci pravi prof. Masaryk, da se bo še posvetoval s svojimi somišljeniki.

»Veleizdajniški« proces.

Zagreb, 14. avgusta. Na današnji razpravi je govoril držav. pravdnik Accurti. V dolgem govoru je pobijal predloge zagovornikov, naj se zaslusijo še razbremenilne priče. Najbolj se je protivil zaslišanju Sime Jovanovića — seveda, ker se boji, da bi le - ta svedok popolnoma ne razkrinal Nastića kot plačnega agenta - provokaterja. Vse kaže na to, da bo sodišče vse predloge glede zaslišanja razbremenilnih prič zavrnilo.

Srbska sokolska društva.

Sarajevo, 14. avgusta. Tu se je osnovala »Zveza srbskih sokolskih društev«. Odbor te zveze je sklenil, v vsakem večjem kraju v Bosni in Hercegovini ustanoviti sokolska društva. Nadalje je odbor sklenil, da srbska sokolska društva opuste obleko po načinu »Dušana Silnega« in da privzamejo splošni sokolski kroj.

Za izseljevanje bosanskih Mohamedancev.

Carigrad, 14. avgusta. Mladoturki so ustanovili društvo, ki si je nadelo nalogo, pospeševati izseljevanje bosanskih Mohamedancev v Turčijo. Društvo je nabralo že precej denarja ter poslalo v Bosno emisarje, ki ljudje nagovarjajo, naj se izsele v Turčijo. Bosance nameravajo Mladoturki naseliti v bližini Carigrada.

Odstop ministra Izvolkega.

Petrograd, 14. avgusta. V oficijalnih krogih so mnenja, da bo minister Izvolsky odstopil takoj po carjevem posvetu v Italijo.

Gospodarstvo.

— **Semenj za ječmen v Požunu.**

V mesecu avgustu se bo vršil v Požunu velik semenj za ječmen, ki ga prirede kmetijska društva zahodne Ogrske. Podrobnosti so razvidne iz naznanila, ki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled interesentom.

— **Semenj za ječmen.** Dne 24. avgusta 1909 se vrši v Miškovicu semenj za ječmen. Vsopred in izpisek iz poslovnega reda za ta semenj sta na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Javna prošnja.

Dne 24. julija 1909 je bila v ormoškem okraju grozna toča, ki je v dvajsetih občinah skoro vse uničila. Od koruze strlijo kvišku le gole bilke, oves in detelja je zabita v zemljo, sadno drevje je golo, gorice mestoma popolnoma opustošene, njive in travniki so poplavljeni, na strešni opeki so povsod luknje. Škoda znaša milijone. Ljudstvo obupa, beda je grozna.

Da se nesrečnim vsaj za prvi hip nekoliko opomore, prosijo se vsi človekoljubi za mile darove, ki se naj pošljejo blagajniku podpisanega pomožnega odbora g. dr. I. Omulecu, odvetniku v Ormožu. Še tako majhen dar sprejme se s presrečno hvalo.

Ormož, dne 30. julija 1909.

Pomožni odbor:

Dr. Ivan Omulec, odvetnik in načelnik okr. zastopa. **Ivan Kočevar**, posestnik in načel. nam. okr. zastopa. **Dr. Ivan Presker**, c. kr. sodni svetnik. **Dr. Miroslav Ploj**, drž. posl. itd. **Dr. Ivan Geršak**, c. kr. notar itd. **Leopold Pettovar**, posestnik in okr. odbornik. **Florijan Kuharič**, posestnik in obč. predstojnik.

Zahvala.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda izreka tem potom vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je XXIV. glavna skupščina na Jesenicah dne 8. avgusta tako sijajno izvršila, svojo zahvalo. Imenoma pa se še zahvaljuje pripravljalnemu odboru in njega načelniku g. dr. Kogoju, jeseniškima podr. in podružničel na Savi, ki so po svojih odborih priskrbele vse za priserčen sprejem in za bivanje skupščinarjev med njimi kot med rodniimi brati in sestricami; nadalje gasilnemu društvu, Sokolu in njega naraščaju, domači godbi jeseniškemu pevskemu zboru, Liri iz Kamnika, sploh vsem društvom, korporacijam in posameznikom, ki so sodelovali pri sprejemu in pri veselici. Priročna hvala za ganljivo navdušene pozdravne govore g. dr. Kogoju, nadučitelju Sedlaku, Anici Balohovi, Tončku Vilmanu gđ. Rekar-karjevi in g. dr. Pretnarju. Hvala vsemu zavednemu prebivalstvu, ki je sprejemalo skupščinarje z bratskimi čustvi in narodnimi prapori: Hvala pa tudi vsem cenjenim delegatom, vsem cenjenim zborovalcem, vsem cenjenim delegatom naših posameznih podružnic in zastopnikom pokroviteljev. Sploh pa iskrena hvala vsem vdeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali pri zares slovesnem našem zborovanju in bivanju med prebivalstvom ogroženih Jesenic.

Poslano.

Odprto pismo g. gerentu na Jesenicah.

Označim naj, g. gerent, Vaše postopanje in nastop napram Vašim občanom. Bil sem naznanjen radi zdravstvenih predpisov na okr. glavarstvo radovljiško. Prišel je zdravniški ogled in našel o joj — v vodnem koritu na zaprtem dvorišču nekoliko zelenjaviških odpadkov. Zagrozilo se mi je, da se v drugič ostro kaznujem. Seveda ljudi Vaše stranke so pustili na miru. Dalje naj Vam pojasnim, zakaj tak smrad okoli Vaše hiše, da si maše pasanti nosove. Svoje vaje naganjate namreč odlični straniščno vodo in nesnago v železniški in državni jarek in jim pri tem večkrat tudi sami pomagajte.

Ali niste videli, da je nekdo seveda Vaš strankar, navozil spomlad čele vozove nesnagne in odpadke od svojega smetišča ob državno cesto pred hotelom Triglav. Vprašam Vas tudi g. gerent če je res, da ste vrnili in si tudi sami vzeli vse denarne kazni, katere ste bili obsojeni plačati v ubožni zaklad? Nato opozarjam tudi okr. glavarstvo radovljiško! Ne zadostuje Vam pa g. gerent, da sami tako strankarsko in krivično postavate. Podpirajo Vas v tem — seveda od Vas poučeni — tudi občinski stražniki. V gotovih gostilnah in kavarnah se ne sme igrati niti pred policijsko uro, dasi ima gostilničar koncesijo. Nastopajo pa pri tem ti ljudje tako surovo in neprimerno, da izzevo nehoti kak nastop proti sebi, kateri se stavi nato kot najhujše hudodelstvo in dotičnik kaznuje, kar se je zgodilo tudi z menoj. Zatorej krojač Čebulj, oskrbnik Čebulove hiše, kakor so Vas še pred kratkim imenovali, bodite, ako ste že gerent, pravični napram vsem, sicer pa je boljše, da se oprlate zopet s šivanko, naprtnikom in gladilnikom, ker drugega posla itak ne razumete, in bodete pri tem eventualno bolj spoštovani kot krojač. Toliko za danes g. gerent, imam pa še dosti gradiva in sicer stvari, o katerih niti ne mislite, da jih tudi drugi vedo.

Albin Hauptman, Jesenice, Gorenjsko.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Bratje!

Opozarjamo ponovno brate na jutrišnji sokolski zlet v Tržiču. Kakor je bilo že naznanjeno, odhajamo iz Ljubljane ob 7.30 zjutraj z južnega kolodvora, kjer je objednem tudi zbirališče. Poivljamo brate Sokole, da se udeležite revije gorenjskih sokolskih društev v Tržiču polnoštevno. Nazdar!

„Odbor ljubljanskega Sokola.“

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Janko Pirnat v Zalogu K 4330 nabrano na ženitovanju g. Frasca Plevnika v Vevčah (K 13 daroval g. ženin, ostalo drugi svatje.) Gospod Rudolf Perdan Cleveland Ohio 1308 E 55 st. K 10 nabrano na veselici »Češkega Sokola Havičec« Gospica Linca Hermanova na izletu v Stranjah nabrala K 138; gđc. Marija Herman in Pavla Bergant kot odškodnino za g. prof. Svetičeve kapnike K 5. G. Alojzij Domicelj Zagorje-St. Peter na Krasu K 5 zbrali pri razdrti kupčiji v Postojni pri g. Kogoju. Gospod I. Šega, trgovec v Velikih Laščah na veselici na Turjaku 1. avgusta 1909 nabrl 4 krone (poslano po g. Bergantu.) Gospica Mimica Makar v Metliki K 10 mesto vstopnice k veselici. Skupaj K 7862. Živeli!

Avstrijska specialiteta. Na Šveden do abajočim ljudem priporočati je porabo pristnega Mollvega Seidltja-praška, ki je prečiščeno domače zdravilo in vpliva na želdec krepilno ter pospešuje na prebavljenju in sicer s rastlino napahom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zdravilatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na desni sahtevati je izrečno MOLL-ov prenos, samamovan s varnostno znamko in s godotom.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobno sredstvo
vdržejo zobe čista, bele in zdrave.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izberne deluje dobro znano
antiseptična
Melusine ustna in zobna voda

ki ubada dlise in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica s navodom 1 K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izbora Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prejem, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno osnanita, kar je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.

Metlika, 24. aprila 1908.

Dož. lekarna Mil. Lousteka

v Ljubljani; Raslova cesta št. 1

zalog novogorjanskega Fran Jožičevega

jubil. mostu. 30 33

Meteorološko poročilo,

izdan nad morjem 800-2. Srednji vršni tlak 758-0 mm

avgust	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
13.	9. sv.	736.5	20.2	brezvetr.	jasno
14.	7. zj.	735.6	15.2	sl. jug.	megla
	2. pop.	734.1	26.2	sl. sv. z. h.	pol. obl.

Srednja večerajša temperatura 20.8, norm. 19.0. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Zahvala.

Za dokaze odkritosrčnega sočutja ki so nam došli povodom pretežne izgube naše iskreno ljubljene nepozabne hčerke in sestre 3014

Josipine Rogar

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Osobito se tem potom zahvaljujemo visokorodnim gospodom profesorjem c. kr. učiteljskega, uradnikom c. kr. okr. glavarstva v Ljubljani za častni sprejem na zadnji poti, premlim gospicam kolegicam in prijateljicam za mnoge krasne vence in šopke ter za nositev istih, c. kr. orožniškim častnikom in moštvo za prekrasne vence, za tolažbo in naklonje nost v času bolezn in smrti, vsem gospodom kolegom pevcem abiturientom c. kr. učiteljskega za tako blagodejno na žalosti krvaveče srce vplivajoče petje ob hiši, cerkvi in grobu, vsem skupaj ter vsem ostalim sorodnikom, prijateljem in znancom za tako številno spremstvo pri pogrebu. Bog plačaj in povrni vsem!

Žalujoči ostali

Zajamčeno pristen 303 1

cvetlični med

kg po 2 kroni. Razpošilja od 3 kg naprej po poštnem povzetju Dina Bauer, Misslitz, Moravsko.

Pozor krojači!

Singerjev šivalni stroj

se ceno prodaja.

Več se izve na Turjaškem trgu 8.

Sprejmeta se

2 gospodični

ki obiskujete šolo, 3034 1

na hrano in stanovanje.

Pozive se pri upravn. »Slov. Naroda«.

Motorno kolo (Neckarsulm 3 PH), dva pianino, gramofon (močan glas) in trije fotografični aparati se po ceni prodajo.

A. Aparnik, Kamnik. 303

Lokal

za prodajalno

na Glavnem trgu v Kamniku

gost najugodnejši prester

se odla takoj v najem. 303-3

Natančneje pri upravn. »Slov. Naroda«.

čevljarska pomočnika
 v stalno službo Lovrene
 Bujak, čevljarski mojster pri pošti
 v Postojni. 3005-1

Lep stavbni prostor
 na katerem je že ves material za
 zidavo, v bližini največje industrije
 na Gorenjskem se prav pod ugod-
 nimi pogoji prodaja. — Naslov pove
 upravništvo „Slov. Naroda“. 2995-1

**Sestri, izurjeni v gostilni, fini ku-
 harici, iščejo**
gostilno na račun
 kje v prometnem živahnem kraju v
 mestu, okolici ali na deželi, najrajši
 v bližini kolodvora ali farne cerkve.
 Ponudbe pod „sestri“ na uprav.
 „Slov. Naroda“. 2989-1

Hiša štiri sobe, kuhinja,
 vodo, gospodarsko
 pestopje, gostilni-
 čarska in trgovska
 koncesija, traktir,
 polje, vinograd,
 travniki in gozd se
 iz lastne roke po nizki ceni prodaja.
Andrej Križman, gostiln.
 Rošice pošta Materija. 3016

Sprejme se v špicerijsko trgovino
trgovski pomočnik
 in
prodajalka.

Oziral se bode le na strokovno
 naobrazene refektante z večletno
 prakso in doprimi priporočili. Pogo-
 juja se znanje obeh deželnih jezikov
 v govoru in pisavi. Služba je stalna,
 plača po dogovoru. 3020-1
 Ponudbe z izpričevali na naslov:
 Ljubljana, poštni predal šte. 121.

Pod jako ugodnimi pogoji
 se odda v najem
 le Slovincu
cela hiša
 z gostilno in trgovino
 z mešanim blagom na Jesenicah
 (Gorenjsko), blizu kolodvora, pri
 skladišču.
 Več pove lastnik Ivan Ferjan
 na Jesenicah 3018

**Usnjarna in
 elektrarna.**

Poprej I. Vošnjakova tovarna za
 usnje in elektrarna v Šoštanju se od
 strani sedanje lastnice daje 3012
 za daljšo dobo v najem.
 Promet na vodno silo do 80 HP,
 letna produkcija 9000 kož. Elektrarna
 do 65 Amperov, napetost 2krat 150
 voltov, parni stroj za rezervno 15 HP.
 Ponudbe sprejema in daje infor-
 macije dr. F. Mayer v Šoštanju.
 Ponudbe se prosijo do 20. t. m.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa
 najstarejša ljubljanska
 posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX
 Gosposke ulice št. 6 2998
 priporoča in namešča le boljše
 službe iskajoče vsake vrste
 kakor privatno, trgovsko in gostilniško
 osebo za Ljubljano in zunaj.
 Izбира različnih služb, zlasti za ženske.
 Potnina tukaj.
 Vestna in kolikor možno hitra
 postrežba zagotovljena.
 Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.
 Prosi se za natančni naslov.

Dobro založena
 trgovina s čevlji
 išče za svoje specialne izdelke po-
 letnih čevljev
zastopnike za fliske
 in dežele
 proti visoki proviziji.
 Pisma pod „Slov. 55“ na uprav-
 ništvo „Slov. Naroda“.
 Ponudniki morajo biti večji nem-
 ščine tudi v pisavi. 2990

Stalna služba.
 Zavarovalnica prve vrste išče
 pripravnega zastopnika
 za organizacijo in shiziacije proti
 stalni plači in proviziji. Tudi nestro-
 kovnjaki pridejo v poštev. Začetni
 dohodek 300 K mesečno. Po dobro
 uspeli začetni službi se zagotovi sa-
 mostojno mesto. 2935
 Ponudbe pod „Dunaj - Budim-
 pešta“ na upravništvo „Sl. Naroda.“

Zelo lepo
posestvo
 obstoječe iz prostorne masivno zidane
 hiše s 6 sobami, kuhinjo, klet, pre-
 stori za prodajalno, kuhinjo za pra-
 šiče in za pranje, dva vodnjaka,
 dva velika zraven hiše ležeča
 vrta za zelenjavo, veliko čisto lo-
 čene gospodarske posejave in 6
 jehov izredno dobro obdelanega polja,
 vse četrte ure od želez. postaje Pol-
 čane, se radi nastalih družinskih raz-
 mer takoj prodaja. Več pove G. Kal-
 ser, Majšperg pri Ptuj. 3032

Razpis.
 Išče se 3015
uradniška moč
 za večerne ure oziroma cel dan s po-
 polno pisarniško usposobljenostjo,
 izvežbanostjo v knjigovodstvu in
 primerno splošno izobrazbo. Osebe
 z govorniško in žurnalističko naobraz-
 bo imajo prednost. Nastop službe s 1.
 septembrom.
 Ponudbe do 20. avgusta na
 upravništvo „Slovenskega Naroda“
 pod „Vestnost“.

korespondent
 smožen slovenskega in nemškega do-
 pisovanja, več strojepisja (sistem
 Adler) ter slovenske in nemške sto-
 nografije, se sprejme. Latščine smo-
 žni imajo prednost.
 Ponudbe na trdiko Janke Po-
 povle v Ljubljani. 2948 3

Komtorist
 več slovenskega in nemškega jezika,
 stenografije in strojepisanja
 se išče za takoj.
 Natančne pisemne ponudbe s na-
 vedbo referenc in plačo na 3024
 tovarno železnice v Kamniku (Kranjsko).

Dr. Derganc
odpotoval
 na vojaško vajo.

Dva 7 let stara, rjava, dobra
 (kobil),
 za vprego s
 popolno
konja konjsko
 opravo,
 dalje napol pokrit, dobro ohranjen
 eleganten voz
 in čisto nov, navaden
poštni voz
 se bode dne 16. avgusta t. l.
 ob 3. uri popoldne v poštni
 hiši v Sevnici na prostovoljni
 dražbi 2966
prodal.

Hiša enonadstropna,
 nasproti Dolenj-
 ske mitnice se pod
 ugodnimi pogoji
 ceno prodaja.
 Hiša je zelo pripravna za gostilno
 ali trgovino.
 Več pove lastnik na Dolenjski
 cesti št. 19. 3009-1

Kleparskega pomočnika
 v trajno delo, z dobro plačo in
učenca
 sprejme takoj Vinko Belec
 v Kranju. 30 5-1

Gramofoni!
 Ceneje kakor povsod drugod, plošče
 in potrebščine, popravila predelave
 starejših v novejšo in vseh drugih
 glasbil izvršuje solidno in poceni
Ivan Franz
 Marije Terezije cesta št. 26 (stara
 školska mitnica) 3009-1

Pooblaščenemu
zemljemercu,
 ki bi želel ustanoviti se v Trstu, nudi
 se ugodna prilika, da bi
 prevzel pisarno
 z dobrimi klijenti. Pogoji so ugodni,
 prepustila bi se mu tudi brez kapitala.
 Ponudbe naj se pošljejo v Trst,
 poste restante pod šifro „Zemlje-
 merce“. 3026

Poskusimo enkrat
kranjske
!klobase!
 Fine, izvrstne po 34 v
 male „ 18 v
 pošiljam proti povzetju 2991
Andrej Zorman, mesar
 Zg. Bernik, pošta Cerkije pri Kranju.

Odda se takoj lepo sračno
stanovanje
 obstoječe iz dveh sob. 3030
 Kje pove upravništvo „Slov.
 Naroda.“

Dijaka
 iz boljše hiše sprejme boljše rodbina
 v najbližji bližini realke. Lepa soba,
 dobra oskrba.
 Ponudbe pod A H na upravništvo
 „Slov. Naroda“. 2952-8

Hiša
 v Smartnem pri Litiji, stoječa tik ceste
 s pripadajočim vrtom, kolarnico z župo,
 hlevom in štaljo
 se prostovoljno prodaja.
 Več pove gosp. Ivan Robavs
 istotam. 3011-1

Na Savi pri Jesenicah tik tvornice
 se oddaja v najem
dve sobi
 posebno pripravni za krojača, čev-
 ljarja ali za kakga drugega rokodelca.
 Natančna pojasnila daje Ivan
 Mencinger na Javorniku št. 93,
 Gorenjsko. 2988-2

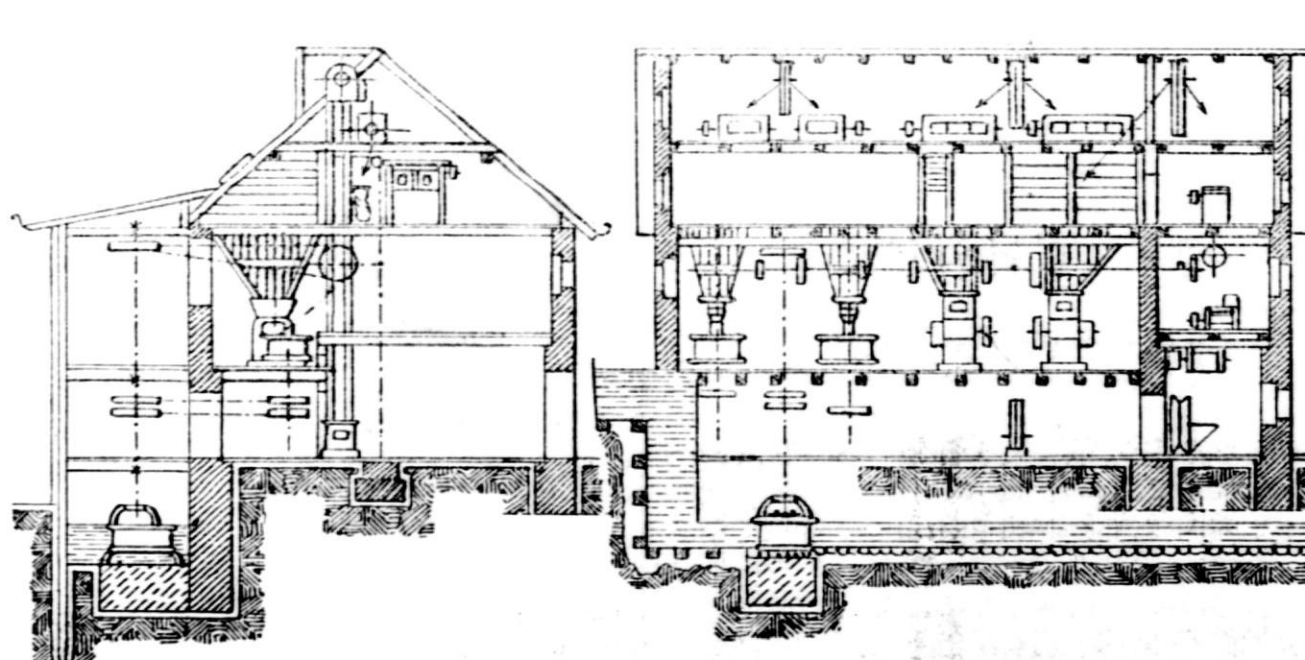
Radi boleznj se prodaja
enonadstropna hiša
 z gospodarskim poslopjem, ledenico,
 dobro vpeljano gostilno in zalogo
 piva, v jako lepem, zdraviliškem in
 prometnem kraju na Kranjskem.
 Naslov pove upravništvo „Slo-
 venskega Naroda“. 2989-4

3 stanovanja
 z 1 sobo in kuhinjo
 se oddajo za november
 na Poljanski cesti 60.
 Več pove Elija Predovič, Ambro-
 zev trg šte. 7. 3 23-1

Učiteljica.
 Sprejme se v službo v Ljubljani
 (tudi samo čez dan) gospodična za
 dečka, katerega bi bilo tudi poučevati
 za 1. razred ljudske šole ter eventu-
 alno v francoščini.
 Ponudbe pod „Dr. D.“ na uprav-
 ništvo „Slov. Naroda“. 3012-1

Jšče se za neko parno žago
 ki je zvezana z izdelovanjem zabojev
zmožen knjigovodja.
 Prednost imajo taki, ki so v lesni
 stroki izurjeni ter večji poleg slo-
 venskega ali hrvaškega jezika tudi
 nemščine ali latščine. Nastop službe
 takoj; plača po dogovoru.
 Ponudbe z referencami naj se
 blagovolijo poslati na upravništvo
 „Slov. Naroda“ pod „knjigovodja
 P. R“. 3013-1

Josip Čretnik
 izdelovatelj umetnih mlinov in žag
 3017-1 v Št. Jurju ob južni železnici (Štajersko).

V ti stroki prvo podjetje
 na slovenskem Štajerskem.
 Razpošiljam na malo
 in veliko vsakovrstne
 potrebščine za mline
 in žage po najnižjih
 cenah.
 Krasne reference!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
 Del. glavnica K 3.000.000. Stritarjevo ulice šte. 2. Rezervni fond K 300.000.
 Podružnica v Splitu. Podružnica v Osovcu. Podružnica v Trstu. 14-92
 priporoča žrebanje
 promese zemaljskih srečk I. izdaje. Cena 5 kron. 16. avgusta. Glavni dobiček
 Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih 4 1/2 % Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh
 obrestuje od dne vloge po čistih vrst po dnevnem kurzu.

Družine na deželi
 kaj radi uporabljajo praktično
MAGGI JEVE kocke à 6 h
 samo z vrelo vodo polite d. do takoj
 izborni in močno govejo juho.
 Prave samo z imenom MAGGI in varstveno znamko svezda s križcem. Druge kocke niso MAGGIJEVE.

Staroslovenski grobovi in materijalna kultura.

(Referat napisal dr. Niko Zupanič, Beograd.)

V poslednjem desetletju so odkrili staroslovenske grobove na več mestih v vojvodini Kranjski, kakor v Srednji vasi (Bohinj), na Bledu, pri Mengšu, v Komendi pri Kamniku in naposled tudi v belo-kranjskem Črnomlju. Najdeni predmeti so spravljani v deželni muzej »Rudolfinec«, kjer jih je razvrstil in opisal g. Valter Smid.*

*) Dr. Walter Smid, Altslovenische Gräber Krains. »Carniola« Mitteilungen des Musealvereines für Krain. Jahrgang I. Heft 1, str. 17 do 44. Ljubljana 1908.

Nekropola Srednja vas v Bohinju. — Tu so odkopali grobove na dveh mestih leta 1907. »Na Podonjeh« in »na Žalah«. Skeleti so ležali različno globoko pod slojem humusa obrnjeni z obrazom proti solnčnemu vzhodu (z eno izjemo). Roke so bile stegnjene ob telo pokrito z desko; ker so bili kosič desk zapazeni samo na okostju, bi to značilo, da naši pradedi takrat niso vpotrebljavali mrtvaških skrinj ali krst. Okoli skeletov so ležale razmetane črepanje loncev in drugi predmeti največ pa lišp. Grobovi in njihova vsebina so opisani podrobno.

Kot zanimiv pojav v antropološkem smislu se more smatrati to, da je od 25 skeletov merilo 7 preko 1700 mm (povprečno 174 mm), kar znači velik odstotek visoke rasti (telesne višine) starih Slovencev; teh 25 skeletov ni namreč pripadalo samo odraslim moškim, ampak tudi ženskam, dečkom in deklicam.

Med predmeti najdenimi pri grobovih značilni so kot ostalina staroslovenske materijalne kulture: slepoočnice, prstani, fibule, steklena posoda, zvezne drože, in keramični (glazirani) predmeti. Posebno zanimanje slovenskega arheologa zasluži slepoočnice (Schlafenringe) iz bohinjskih grobov. V. Smid je konstatiral dve vrstici odprtih (meklenburških) obročev — slepoočnic, in to iz istih grobov, v katerih so se nahajali poznani tipi istega lišpa, na enem kraju zaviti v podobi črke S, na drugem pa v podobi črke Z.

Staroslovenske davnihi stoletji niso poznale te obročev morda za razliko od 25. stoletja, ko se je vzhodno od Bleda v podobi črke S, na drugem pa v podobi črke Z. Staroslovenske davnihi stoletji niso poznale te obročev morda za razliko od 25. stoletja, ko se je vzhodno od Bleda v podobi črke S, na drugem pa v podobi črke Z.

Nalji so tudi eno četverokotno ploščasto fibulo, od kojih je ena bakrena posebno zanimiva. Rezanje najdeni sredini predstavlja neko srednjočrno žival z odprtim žrelom in vzdignjenim repom, a koža je razpeta na vtišljenih krožki. Površina trupa je obložena smaragdno zelenimi enajstimi. Ta ornamentalni motivi, posebno pa predstavljanje živali imajo najraje veze z jugovzhodnim orientom. Zopet drugi dve fibuli s groba 12 sestavljeni sta iz dveh kosov položnih in zlatih ena na drugo.

Zrna za vrtni okras Slovencev IX. stoletja ohranila so se v velikem številu. Ona so zelo priprosta, sestavljena iz drobne, okrogla in brez ornamentov, a narejena so največ iz zelenega ali modrega stekla. Doba bohinjskih bohinjskih grobov se vže razlikuje v okusu od epohe velikega seljevanja narodov, ko so osobito radi bili v cenili živahno in raznovrstno barvane predmete. Steklene biseri so bili redki v Bohinju.

Na levi strani skeletov ležali so zvezni kolčni noži na jermenu (8 kosov različne velikosti), kojih hrbti so bili znižani proti kraju.

Keramični izdelki predpostavljajo delo s prosto roko in na lončarstvu vitlu (Töpferscheibe). Na drugi način izdelani finejši eksemplarji iz dobro prečiščene, svetlosive gline, ki so bili čisto tudi glazirani. Posode narejene brez vitla bile so iz slabše tvarine pomešane z peskom. V pogledu oblik označena je staroslovenska keramika po raztegnjenem obodu in kratkem vratu.

Bled. — Blejska nekropola leži na pesčenem hričku »Brdo« in v bližini se nahajajo njive po imenu »Zale« in »Selišče«. Vše etimologija teh dveh besed odkriva, da so tu stanovali srednjeveški Gorenjci in tudi zakopali svoje mrtve k večjemu počitku. Staroslovenska vse-

da žalo namreč znači toliko kakor grob, pokopališče. Tipi slepoočnic so drugačni na Bledu kakor v Bohinju. Med drugimi predmeti in orodji našli so v blejski nekropoli zapono za plašč, ki po obliki nima para v najdiščih Notranje Avstrije, ali spominja na neko zapono najdeno blizu Majnce na Nemskem. Težko je temu objektu določiti pravo mesto in pravi čas postanka; V. Smid pomišlja na eventualni produkt provincijalne industrije pozne rimske dobe.

Razven steklenih zrn ali biserov in železnih predmetov (noži, votli ključki) našli so v blejski nekropoli tudi dva lonca iz dobro prepečene in s peskom pomešane gline. Keramični predmeti izdelani s pomočjo lončarskega vitla bili so na trebuhu malo izbočeni ter so imeli kratak vrat in raztegnjen obod. Višina manjše posode iznaša 9,5 cm, prečnik dna 8 cm, gornji prečnik 10,2 cm. Tam kjer je trebuh posode najširši, vtisnjena je večkratna valovita linija in to z nekim češljastim predmetom. V obče je valovita linija najpriljubnejši ornament staroslovanske keramike.

G. V. Smid datira bohinjsko nekropolo v IX. stoletje po Kr., ko se je bilo vže vkoreninilo krščanstvo pri Slovenceh. Tako kronološko opredelitev podpira tudi narodna tradicija v Bohinju, ker se dandanes ljudstvo razločuje pogansko in krščansko groblje. Na osnovi orodja najdenega v grobovih sodi pisatelj, da so imeli stari Slovenci male in skromne življenjske potrebe. Kot glavni lišp so vpotrebljavali slepoočnice (Schlafenringe) in prstane, bogatejši pa razven tega še steklene biserje in fibule. Oblačili so se v platneno opravo in niso bili ločeviti po pisateljevim mišljenju, ker ni bilo v grobuh najdeno razven nožev nikako drugo orožje. Pisatelj tudi opaža kulturne vplive od vzhoda in juga.

G. V. Smid navaja večjo literaturo, katere se je posluževal pri proučevanju omenjenih grobov in starin iz Kranjskega. Da omenimo samo dve razpravi: Sophus Müller »Über slavische Schlafenringe in Wort u. Bild«. Vratislava 1877. J. Brun-Smid »Hrvatske srednjeveške starine«. Zagreb 1901. Pogrešamo pa delo Milojka M. Vasića »Staroslovanska nalazišta u Srbiji«. Beograd 1906. v katerem bi se našlo izvestnih analogij z staroslovensko materijalno kulturo. Tudi drugače je g. V. Smid opustil vsako bližje in detaljnije primerjanje staroslovenske kulture s pojavi v drugih jugoslovanskih deželah in predelih, kar ni baš povoljno za mlado jugoslovansko arheologijo. Tako na primer kaže kulturni inventar staroslovanskih grobov, da čeravno niso bile življenjske potrebe naših pradedov, niso bile niti tako neznatne kakor se to navadno smatra. Na vsaki način se opaža pri kranjskih Slov. IX. stol. velike, a na osnovi do sedaj odkritih in proučenih ročnih izdelkov, mnogostranejša in naprednejša kultura nego pri njihovih sodobnikih v Slavoniji in Srbiji. Prezagleda nam se tudi vidi sodbda, da niso bili bojeviti stari Jugoslovani, ker ni bilo najdeno orožje za napadanje v staroslovanskih, starohrvatskih in starosrbskih grobovih. Takov opis se ne slaže s karakteristiko Jugoslovancov iz VI. in VII. stoletja po Kr., koje sodobni historijografi predstavljajo kot bojeviti narod, ki neprestano grozi sosednim deželam in napada Bizantinsko, Furlanijo in celo bavarske predel. Če ne bi bili imeli srednjeveški Jugoslovani orožja za napad, gotovo se Ljudevit »Posavski« ne bi bil mogel bojeviti tako dolgo z silno frankovsko državo, ki je predstavljala v začetku IX. stoletja celo kulturno Evropo. Torej je zelo verjetno, da stari Jugoslovani niso dajali pokojnikom bojnega grozja v grob iz nam nepoznatih razlogov. Naposled boli tudi pripomnjeno, da je staroslovenska keramika kratkega vrata, valovite linije in raztegnjenega oboda podobna, da skoro identična po okrasu in po materijalu s keramiko Srbov in Hrvatov ranega srednjega veka.

V svojem delu je g. V. Smid omenil tudi nekaj o fizičnih lastnostih starih Slovencev, ker je meril dolžino posameznih skeletov in ločeval samo na pogled odredil značajno obliko. In po onem opisu bili so stari Slovenci visoke rasti in dolihoidni (dolgoglavni) v kranjološkem smislu, kar potrjuje našo teorijo o zunanosti starih Jugoslovancov v dobi prihoda na Balkanski polotok in vzhodne alpske dežele »Sistem istorijske antropologije« v »Starinaru« N. R. III., str. 55; to teorijo smo namreč mogli tedaj izvesti samo na osnovi bizantinskih virov in antropoloških prilik starih Slovanov, ker nismo imeli pri roki konkretnega ostrološkega materijala iz jugoslovanskega sveta.

Soditi po omenjenem arheološkem delu, bili so staroslovenski grobovi v Bohinju in Bledu vestno in skrbno odkopani ter predmeti točno opisani, kar je važno za slabo in mrtavo jugoslovansko arheologijo.

Ključavničarstvo Ig. Faschinga vdova Poljanski nasip šte. 8. Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerne. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejšo
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nesnamim naročnikom se
pošilja s povzajem.

Jos. Rojina
krojač prve vrste
Šelenburgove ulice št. 5
nasproti glavne pošte
konkurira z največjimi tvrd-
kami glede **finega kroja**
in elegantne izvršitve.
Tovrniška zaloga najf. angl.
in franc. specijaliteta blaga.
Zavod za uniformiranje.

Svoji
k svojim!
Ciril-Metodove drože

Te **žitne drože**, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pekarn, trgovcem in
slav. občinstvu. Prodaja jih
v korist **Ciril-Metodovi družbi**
po nizkih cenah samo

Maks Zaloker
v Ljubljani
v lastni hiši
Kladzrne ulice št. 17 in
Rečne ulice št. 5.
V korist
Ciril-Metodovi družbi!

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Rilserjeve ulice 5 Bilzu Gradšču

Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let. Ekspert v vse države.
Priporočila svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene **pišmine**,
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne
za gotov denar, na dolga
odplačila ali naposodo.
Poprave in uglečavanja se izvršujejo točno
in računsko najceneje. 1706 1
Največja tvornica na Avstrijsko jugu.

Puške:
Lancaster od . . . 26-
Flobert . . . 2-50
Riflo . . . 2-
Samokresni . . . 5-
naprej. Poprave cen. Ilustrovan cenovnik
franko. **F. Dušek, Opatovo 76**
ob državni železnici, Čačko. 1501-18

Seydlin
Najbolje za zobe

Najboljši pisalni stroj sedanjosti
je priznано 2721-7
Model VI ima 32 tipk in
96 pisamenk.
Model V ima 28 tipk in
84 pisamenk.

stroj Oliver

s takoj vidno pisavo, pripravo za črtanje
in rastriranje, tambulatorjem in najboljšo
uredbo za slovenski jezik.
Kataloge razpošilja na željo zastoj
in poštine prosto.
Generalno zastopstvo za jug monarhije
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20,
kjer se stroji Oliver lahko vsak čas
pogledajo in poskušajo.

Dragotin Puc
: tapetniški in preprogarški :
mojster
v tvrdki **Puc & Komp.**
Izdelujem vsa v to stroko
spadajoča dela solidno in po
1078 nizkih cenah. 23
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11.

Svoji k svojim! Narodna tvrdka!
Milko Krapeš
urar in trgovec
Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.
Ustanovljeno leta 1852.
Cen. občinstvu priporočam svojo
bogato zalogo 1954-16
stenskih in žepnih ur,
uhanev, prstanov in verig.
Osobito sedaj ob priliki birne, na-
menim sem se prodajati dobro blago po
izredno nizki ceni.
Popravila točno in ceno!
Za vsako prodano ali po-
pravljeno uro jamčim 1 leto.
Grafika hrvaških in poljskih prete.

Nedosežna pomada za las.
ali lasna voda za deseto
krepke rasti las in brade; v
kratkem času prenenljiv uspeh.
Cena 2 K in 3 K po povzetu
pošilja gospa **Matha Menzel**,
Dunaj, II, Praterstrasse 63, 6,
II. nadstropje. 11-16

Stock
Cognac
Medicinal
Pristni vinski destilat
v uradno plombiranih
steklenicah.
Camis & Stock
Barkovlje.
Edina parna žgalnica
konjaka pod državno
kontrollo. 3819 43

Superfosfati
rudninski in živalski, najbolj
preizkušena, najzanesljivejša in
najcenejša fosforokislina gnojila
za vse 127 20
vrste zemlje.
Vsečina strogo zajamčena.
Jamčeno najhitrejši učinek,
najvišji donosi.
Dalje **amonijakove, kalijeve**
in **solitarjeve superfosfate**
dobavljajo vse
tvornice umetnih gnojil, trgovci,
kmetijske zadruge in društva.
Pisarna Praga, Příkopy 17.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki ga pripravljajo odlični zdravilci, skoro v vseh
evropskih državah s odličnim uspehom uporablja prot
vsake vrste izpuščajem

siroti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje
proti rdečici na nosu, ošablinam, potenju nog, luskninam
na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v
sebi 40 odstotkov lemnega kotranova in se razlikuje bi-
strano od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v
trgovini.

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.
Kot blago kotranovo milo se odpravlja vse
nesnagne s polti,
proti izpuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor
tudi kot nenadkrljivo kosmetično sredstvo za uspešno
in kopanje za vsa vrsta rube stisli!

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 36 odst. glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se radi dalje s izvrstnim
uspehom

Bergerjevo boraksovo milo
in sicer proti ogroženju, ogorenju, pegam mo-
solen in drugim neprilicam kože.

Cena komada vsake vrste s
navodilom o uporabi 70 v.
Zahtevajte po lekarnah in sadarstvenih tr-
govinah izključno **Bergerjevo kotranovo**
milo in pazite na polog slovenske varstveno
znamko in na pologstojalo

firmni podpis **G. Heller & Co.**
na vsaki etiketi. Odlikovan s
čestno diplomom na Dunaju 1888
in s slavo svetovni na svetovni razavi v
Parizu 1900.

Vse druge milo, in higien. mila znamke **Berger** se
naštetih v navodilih, ki se prileže vsakemu milu.
Napredaj v vseh lekarnah in sadarstvenih trgovinah.

Na debelo:
G. Heller & Comp., Dunaj, II., Silberstrasse 6
V Ljubljani se dobiva v lekarnah:
Milan Leustek, M. Mardetichlik-
ger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl.
Trnkovec in v vseh drugih lekarnah na
Kranjskem. 1246-16

Naboljši kosmetični predmeti
za olepšanje polti in
telesa so:
da milo po 80 h,
: cream po 1 K,
za gojitve zob in ust:
: Menthol :
da ustna voda po
1 K;
zobni prašek po 60 h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po
1 K;
lasna pomada
po 1 K.
1387 20
Ti izdelki »Ada«, ki so oblastveno
varovani, so napredaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Cizmar
v Ljubljani.
Kupajte zanesno to domačo izdelko!

Industrijski vosevi
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 25
priporoča svojo bogato zalogo
1633 novih in že rabljenih
VOZOV.

Klavirje prvovrstnih tvornic

Izposoja najceneje in
prodaja proti ceniku z
izrednim popustom ter
na delna odplačila edino
le narodna trdnjava.

Alfonz
-- Breznik
Gradišče štev. 11 (blizu
nunske cerkve).

Kot strokovnjak in
učitelj Glasb. Matice
opozarjam na trpež-
nost in blagovlasnost
svojih instrumentov
ter priporočam zlasti
H. Heitzmannove
pianine, ki so ne-
prekosljivi.
Jamstvo 10 let!

Veletrgovina z železom

„Merkur“
Peter Majdič v Celju
se priporoča cenjenim odjemalcem.

Prva borovska orožnotvorniška družba

Peter Wernig

dr. z om. z. v Borovljah na Koroškem.

Kr. dvorni dobavitelj, iznajditelj in izdelovalec „Triumph Rifled Vrtanja“ in „Wernig-
ova univerzalna vrtanja“ z najgostejšim, neprekosljivim vrtanjem, kakršnega še
nikoli, velikanskega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah.
P. n. lovem priporoča svoje

Izdelke prve vrste in pa kakor pero lahke tricevke, kratke
lovske puške, dvocevke za šibre in kroglice, risane dvocevke
(Bockgewehr), Mannlicher Schönauerjeve kratke puške in pa
Wernigove stlicevne puške.

Novost! Priporočani svoje puške za kroglice, kaliber 9,3 mm, preizkušene na
različne strele. Kot največjo novost za dvocevke za šibre in kroglice
priporočam patrone z nikljastim plašcem 9,3 mm s svinčeno ostjo
in 9,3 mm patrone z legiranimi strelji in papirnim vodom. — Cenovnik zastoj in franko.

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

Ustanovljena leta 1882.
Poštna hranilnica račun št. 828 405

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavzeto

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa . . . K 71.417.344-75
upravnega premoženja . . . K 17.519.982-93

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim
prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 . . . K 17.102.911-27.
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 %, z 1 1/2 % na amortizacijo ali
pa po 5 1/2 %, brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Čisto solidno.
Točna postrežba.

Avg. Agnola

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska

namizna posoda

po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1843.

Edini zavod

v Ljubljani

za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarja in
likanje sukna
na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Seienburgove ulice št. 3.

Postrežba točna. Solidna cena.

Uvažno! za Uvažno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za d. ogve, kemikalije, zelišča, cvetja,

korenine itd. tudi po Kneippu, ustne

vode in zobni prašek, ribje olje, re-

ditine in posipalne moke za otroke,

diseve, mila in sploh vse toaletne

predmete, f. fotografirane aparate

in potrebščine, kirurška obe-

zila vsake vrste, sredstva za desin-

fekcijo, vosek in pasto za tla itd. —

Velika zaloga najfinjšega rumca in

konjaka. — Zaloga svežih ma-

malin in vod in solij za kopei.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol,

dvajna sol, solter, soojan, kolmež,

krmlino spno itd. — Vnanja naročila

se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Xanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Pozor! Samo pristne, črno razkužujoče, antiseptične
prašičje kapljice „Sussanol“
z varstveno znamko obelisk so uspešne in varujejo izgube.
Dobivajo se pri edinem izdelovalcu 1930-14
P. Birnbacher, lekarna „pri obelisku“. Lastnik: Viktor Hausor v Celovcu.
1 steklenica 1 K, 10 steklenic 8 K.
Gosp. **P. Birnbacher, lekarna „pri obelisku“** v Celovcu.
Bodite tako prijazni in pošljite mi 25 steklenic kapljic proti prašičjim boleznim.
Kapljice so izvršne; še nisem imel nesreče pri prašičjih, odkar mam te kapljice.
S spoštovanjem **Ivan Leskoschek, gostilničar**
Wirtstein, Spodnje Štajersko, dne 2. julija 1906.

Priložnostni nakup za gospodinj in neveste.
600 tucetov obrobjenih rjuh brez šiva, 150 cm širokih, 225 cm dolgih, iz za-
jamčenega platna, je vsled preobilne zaloge, zelo dobre kakovosti po K 2-50, prima
kakovosti po K 2-80, vsak kos naprodaj. Najmanjše naročilo je 6 kosov. Dalje
ofer-ram:
4000 metrov platnenih ostančkov, pri černih za najfinjšo perilo, telesno in po-
steljno; dolžina ostančkov je 10-25 metrov, meter po 50 vin. Najmanjše naročilo je
25 metrov 291-2
Najfinjša brisača iz čistega platna in damasta
50/100 cm 55/110 cm 58/125 cm
K 6-50 K 10 K 3- vsak tucat.
Brisače za posode iz čistega platna po 4- do 6- K vsak tucat.
Razpošilja vse v najsolišnejši kakovosti, zsebnikom po povzetju. Kar ne
ugaja, vzamem nazaj in vrnem denar.
Tiskalnice platna, **H. W. Willig, Hronow, Wettau, Črsko.**

Izvolite pisati po vzorce!
V. J. Havliček in brat v Poděbradech
(Kralj. Češko.)
Izvezna hiša modnega in manufakturnega blaga. 776 26
Razprodaja
ostanke za znatno znižane cene.
Vzorci poštnine presto.
volnenega blaga, sukna, pralne
svile
Zavitek s 40 m pralnih ostančkov,
okusno izbranih franko po pov-
zetju za 18 kron.
Vzorci teh ostančkov se ne
razpošiljajo

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lore-
lejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 me-
sečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama.
To je edino sredstvo proti izpadanju las, za
njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča,
pri moških krepi pospešuje rast brade
in že po kratki dobi daje lasem in bradi
naravni blek in polnost in jih varuje pred
prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.
Vakdo si lahko do visoke starosti po-
rabi od gospe Ane Csillag iznajdene pomade
obrani svoje lase goste in dolge. Nobeno
drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi
za lase kakor pomada Csillag, ki si je po
vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker
dame in gospodje že po prvi pravega lončka
pomade dosežejo najboljši uspeh, ker izpa-
danje las pojenja že po nekaj dneh po-
polnoma in začno pogajati novi lasje. Ta
uspeh dokazuje mnogo tisoč iz vsega sveta do-
spelih priznanih pisem, ker le resnica
veča uspeh. 804 25

Lonček stane 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s
poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I.,

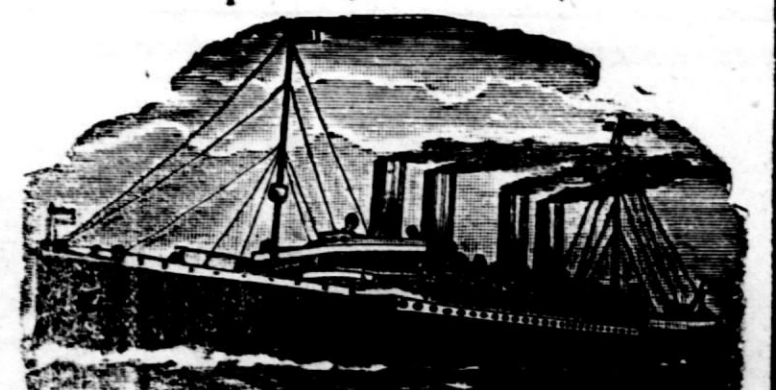
Kohlmarkt št. 11,

kamor je naslavljeni vsa naročila.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

**iz Bremna v
New York**

cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni

Natančno, zanimljivo podrobno in voljavno vsem listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse progo ameriških tele-
niz dobite v Ljubljani, kjer se eno le pri:

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti obdruženi gostilni „pri Starem Tilerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in sobota.
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točne in brezpla-
čne. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Fotokom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California,
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington tudi naša
društvo posebno ugodno in izredno ceno denar. Odhod na tel
progi iz Bremna enkrat mesečno. 3270-50

Na se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta

kakor: Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo itd

Pozor! Bertelli

Julija Štor
Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
goislerskih gorastih čevljev.
Elegantna
in 2178 11
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanosti.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvornica za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
v svezi 5718 43
z napravo za sesalni plin
za kurjenje s rjavim premogom, fu-
zijskim ali plinovim koksom, kauma-
zitom ali ogljem.
Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!
Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
benzin, benzol, petrolin, karbonol.

Svetovno slavni zaradi preproste in solidne sestave.
Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka
D. S. Fakin kot zastopnika za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobniških vencev
in 344-33
trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvrš-
ujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 350 33

Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 13-33
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških
strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke treceve in puške Boek & Krup-
povimi oevmi za brezdimni smodnik.
Priporočam tudi
veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Slovenska tvrdka
AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolesarske ulice 16.
(v Trnovem)
izdeluje, popravlja in prodaja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 33

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejše facone
po najnižji ceni.

JOSIP VIDMAR
Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Podniki v Ameriko
Za tiste, želijo oditi po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kimelečka**
Ljubljana, Kolodvorske ulice 20.
Hvala vam za priporočila in za vsa priporočila.

F. K. Kaiser
puškar v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo
raznovrstnih
pušk, samokresov,
lovskih potrebščin, vseh
del koles (biciklov) kakor tudi
umetnični ogenj
po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov,
biciklov točno in solidno.
Cenovniki zastoj in poštne prosto.

Izvrstnega vipavskega vina
lastnega pridelka, iz reblanega grozdja po novem sistemu, zanesljivo čisto
napravljenega, imam oddati. — Gospodje, ki hodite sami kupovat vino v
Vipavo, ogledajte se radi pokušnje v moji hiši v Vipavi št. 44, tik graščine,
drugi pa zahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hehtolitrov) se
ne oddaja. — Cene po dogovoru. 214-11

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Stari trg št. 1.
Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda *
Na naših parnikih Finland, Kronland,
Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo
med Antwerpenom in Novim Yorkom je zmožnost
hrana, vljudna postrežba in spalnice po
povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
popoldne. 14-33
Naši parniki vozijo tudi na mesec po več
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je to
vožnja in datne cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 20
od nekdanega kolodvora na levo pred zrano gostilno „Pri Starem Tlašlerju“

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski
Mestni
hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog: nad 35 milijonov K.	Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.
---	---

**Za varnost denarja jamči in je porok poleg
zernega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico
sodišča denar maloletnih otrok in varovan-
cev ter župnišča cerkveni denar.**

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od
8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje
po 4 1/4 % ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu.
Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot
gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.
Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz
svojega in ga vlagatelj ne zaračuna.
Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hraniln.
Posoja se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa
plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to
odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se
ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 % izposo-
jenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more
svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.
Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica se nahaja v lastni palači
v Prešernovih, prej Slonovih ulicah 3,
nasproti frančiškanskemu klostru.

Popolno
Specerijsko opravo
se lahko po ceni kupi. 2857 5
Kje, pove uprav. „Slov. Nar.“
Proda se pod ugodnimi pogoji in za
nizko ceno
Enonadstropna hiša
na Selu pri Ljubljani, Poljaka
cesta št. 20. 2596-16
Poizve se v pisarni dr. Frana
Ročka, odvetnika v Ljubljani, Stari
rg št. 30.

Stampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Sv. Petrac. 6.
1 33 Ceniki franko.

Razglas.
Občina Trbovlje sprejme
redarja
v Hrastniku.
Plača 80 K mesečno, službena
pleša in prosto stanovanje, oziroma
maratna.
Prosilci, vešč slovenskega jezika
in govornu in pisavi, naj vložijo pro-
je na podpisano županstvo do
1. septembra 1909.
Županstvo Trbovlje,
dne 5 avgusta 1909. 2940-3

Nedosežno
Najnovejša ame-
rška iznajdba
Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. K 4-60.
Za 2 miliona kosov prodanih v kratkem času
Higijensko gumasto blago za ženske.
(varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
ni strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
pismke) mu pošlje diskretno in poštno
brezplačno, zicer 50 vin. več, edina prodaja
H. AUER, tvornice za gu-
masto blago.
Dunaj IX 2, Nussdorferstr. 3-0.

Karbnika in knjigovodje
Industrijsko podjetje združeno z
svojno kmetijo, išče zanesljivo, do-
brsno in dvostavno knjigovodstvo,
katero mora biti energičen in samostojen
posrednik z odličnimi izpričevali. Ako
mu njegova žena dobra kuharica, lahko
priznane gospodinjstvo. — Plača po
govoru. Kavcije je položiti najmanj
200 kron. Služba se za stalno odda
preteku trimesečne poskusne dobe,
pri večletni pogodbi.
Lastnoročno pisane ponudbe, o-
mamljene s prepisi izpričeval, je vlo-
žiti pod „Stalna služba“ na uprav.
Slov. Naroda“. 2783-6

Za šport
in promet.
Zaloga koles
Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.
Izposojevanje koles
prejem koles za emajliranje,
ponikanje ter popravila
s solidno in ceno. 2954
Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Učenec
poštenih staršev sprejme se v kro-
jaške obrti pri gosp. 2970 3
Ivanu Bremicu v Sp. Idriji.
Dva pečarja
se sprejmeta. 2959 2
Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom
Emerik Kuket, žalec pri Celju.

SODI
prav mečni, za vino pripravljeni, en
del od žganja, v obsegu
od 1 56-70 od 1 180-250
" " 100-120 " " 250-450
" " 120-180 " " 500-700
nadalje sodi z vratci od 800, 900,
1100, 1200, 1500, 1800, 4000 in 5000 i
se dobe po prav nizki ceni pri trvdki
M. Rosner in drug
v Ljubljani 693 82
poleg Koslerjeve pivovarne.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na k. kr. preskuš-
valnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 33

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinj-
stva, ekono-
mijske in dr. v
vsakovrstni iz-
najdi. Ze 80
let so najboljše
priporočane. Pri-
stanek tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
in dr. Ceniki in proračuni na razpolago
Glavni katalog franco proti doplačilu
namki. 250610
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Vila 18 Gorenja Avstrija

Tacitol
najboljša zobna tinktura sveta
zobnega zdravnika
A. Schweigerja.
Dobrota za človeštvo. Nič več zobnih
bolečin. Vse drugo pove popis, pri-
dejan vsaki steklenici.
Steklenica stane K 1-60.
Zunanji naročnik najmanj štirik stekle-
nic se pošilja voda poštno presto.
Dobiva se v lekarnah:
Behine, Piccoli, Mayr, Trakóczy,
v drogeriji Kane in po vseh večjih
trgovinah. 1751-16

Slovenski elektrotehnik
Fr. Sax
Ljubljana, Gradišče 17.
Uvaja vsakojake elektronske
naprave, kot zvonila, telefon, elek-
trične ključavnice za blaginje in
navadna vrata, preiskovanje
strelcevodov, nasvete za njih poprav,
oziroma oskrbi poprav in novouredebe.
Izven Ljubljane se priporoča za
uvajanje jake točnih
elekt. naprav za luč in moč.
Na razpolago dobro in zanes-
ljivo blago.
Pokličite me, ako je vaš električni
ohrni moten. 2795-3

Elektrika je življenje,
o tem je danda-
nes znanstvo že
edino. Kemiški,
mehaniški in fi-
ziološki učinek
elektrike pri raz-
ličnih boleznih
je že zdavnaj
znan in ne bomo
več dajali pre-
nosti medika-
mentom, dokler
je mogoče živ-
čevje jačiti z
električnim
zdravljenjem, ne
da bi se orga-
nizmu dovajale
tuje snovi
Posebno se
uspešno rabigal-
vanski trajno-
šibki tok pri
različnih ne-
prilicah živ-
ne oslabele-
sti, motenju prebave, pomanjkanju
spanja, glavobolu, nevralgičnih tež-
kotah, ohromelosti, različnih žen-
skih boleznih in oslabelelih vseh
vrst.
Galvanski trajnošibki tok umiri in
poživi onemogli organizem, ga lahko pre-
našajo, ni nikoli škodljivega učinka in se
lahko rabi v domači udobnosti brez mo-
tenja poklica.
Ta princip in pa načela elektro-tera-
pije smo obsežno opisali v poljudno-
znanstvenem jeziku in da svoj zdravlilni
način napravimo splošno znan, smo se
odločili
to zanimivo knjigo
prav zastoj in brez vsake obveze
gratis in franko
pod zaprto kuverto poslati vsakemu, kdor
se obrne na nas.
Elektro-terapevtska ordinacija
Dunaj, L. Schwangasse 1, Mezzanin,
Abt. 1 s/2.
15./VIII. 1909.
Kupon za brezplačno knjigo.
Na
Elektro-terapevtsko ordinacijo
na Dunaju, L. Schwangasse
1, Mezzanin Abt. 1 s/2
Prosim pošljite mi knjigo:
„Razprava o modernih elek-
tro-terapiji“
gratis in franko pod zaprto ku-
verto.
Ime: _____
Naslov: _____

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljnate barve
v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.
Čaki
pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.
Steklarski klej
(hit) priznane in strokovno
preizkušene najboljše.
Karbolinej prve
vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.
Čopiči 219-62
domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt
priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežov, lakov
in steklarkega blaga.
Zaključite cenike!

V Ameriko in Kanado
pripravna, cenena in zanesljiva voznja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Ultonia, 24. avgusta 1909.
Pannonia 7. septembra 1909.
Carpathia, 21. septembra 1909.
Iz Liverpoola: 1515-18
Lusitania (največji in najlepši parnik sveta)
dne 7. in 28. avgusta, 18. septembra,
in 16. oktobra 1909.
Mauretania dne 14. avgusta 4. in 25.
sept. in 23. oktobra 1909.
Pojasnili in vozne karte pri
Andr. Odisek
v Ljubljani, Stomatove ulice št. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Na dobole in drobne po niskih
cenah priporočam svoje bogate
založene
trgovino
z galanterijskim in vseh
vrst kramarskim blagom
354 in pleteninami. 33
Devocionalije
in vse vrste blago za božja pota.
Tovarniška zaloga krun. glavnikov.
Anton Skof
v Trstnem Jovankarjev naselju št. 6
Dunajski c. v MŠ gostilne št. 6

Več 2960-4
kleparskih pomočnikov
sprejme **FRANC CONČAR**, klepar
in vedevedni inštalator v Spodnji
Šiški št. 66 pri Ljubljani.
Brivnica
brez konkurence, dobro idoča, ki ob-
stoji že več let, v lepem prometnem
trgu, kjer se nahaja o. kr. okrajno
glavarstvo in vojaštvo, se takoj
proda radi družinskih razmer. 2983 2
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Glancine
Nabaviti
skupno na lek
FRIEDRICH SCHULTZ in d. dr.
Nab
in Lipsko.
Po Glancinu je likano
perilo najlepše.
Zlata svetila na svetilni
razpis v Ljubljani 1909, 2. zala
svetila na Dunaju 1909.

Razglas.
V Perentihi (občina Kastav) se proda
posestvo
obstoječe iz novograjene enonadstropne
hiše, s hletjo, vodnjakom, vrtnim salo-
nom, kegljiščem, velikim vrtom in dvo-
riščem.
Posestvo leži ravno pod železniško
postajo Matulje, ob državni cesti Matulje-
Mihotiči, ter je pripravno za vsako trgovsko
podjetje, posebno tudi za gostilno ali za
večjo trgovino z lesom ali vinom. Cena je
nizka, pogoji plačanja jako povoljni
Več pove **Vjekoslav Osojnak p. d.**
Gajanič, trgovec v Perentihi, pošta Fran-
ciči. 2138-23

Vinko Majdič
valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko)
Največja proizvajanja priznana
najboljših pšeničnih mok in krmnih
izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbra-
nih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo
jako veliko vode v se in dajo kvanti-
tativno nedosegljiv pridelok, kar je
zlasti za gospode pekovske mojstre
neprecenljive vrednosti. 3939 41
Zastopstva in za oge:
V Ljubljani, Podgradu, Trnovem,
Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu,
Beljaku, Solcanu, Imostu, Tri-
dentu, Zadru, Splitu, Ercegovcu,
Kotoru, Sarajevu in Palju.
Brzjaviti: Valjčni mlin, Kranj.

V Ameriko in Kanado
pripravna, cenena in zanesljiva voznja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Ultonia, 24. avgusta 1909.
Pannonia 7. septembra 1909.
Carpathia, 21. septembra 1909.
Iz Liverpoola: 1515-18
Lusitania (največji in najlepši parnik sveta)
dne 7. in 28. avgusta, 18. septembra,
in 16. oktobra 1909.
Mauretania dne 14. avgusta 4. in 25.
sept. in 23. oktobra 1909.
Pojasnili in vozne karte pri
Andr. Odisek
v Ljubljani, Stomatove ulice št. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Na dobole in drobne po niskih
cenah priporočam svoje bogate
založene
trgovino
z galanterijskim in vseh
vrst kramarskim blagom
354 in pleteninami. 33
Devocionalije
in vse vrste blago za božja pota.
Tovarniška zaloga krun. glavnikov.
Anton Skof
v Trstnem Jovankarjev naselju št. 6
Dunajski c. v MŠ gostilne št. 6

Pekarija
v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 4,
se takoj odda.
Podrobnosti se izvedo tam. 3007 2
Dobrodoša
gostilna
na prometnem kraju v Ljubljani, se
oddaja radi družinskih razmer pod ugod-
nimi pogoji takoj v najem. Najem-
nik mora imeti lastno koncesijo. 2946 3
Ponudbe pod „Dobra gostilna
200“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Izberem, zaješčeno pristen
tropinovec
dobi se 1887 4
po 1 K 60 v liter pri
FRANCETU KAVČIČU,
posesniku v St. Vidu pri Vipavi.
Zaradi preselitve v Ameriko, je na-
proda

več strojev
(Wagner Universal-Maschine)
spadajočih v kolarako obrt kakor
stroj za kolesa, izvršujoč 11 vrst
del, nadalje trakovna žaga in parni
motor 3 konjskih sil. Proda se tudi
razno orodje
vse pod ugodnimi pogoji.
Naslov [pove] upravništvo „Slov.
Naroda“. 2951-3

Uničevalec sten
Jing - Jing
2315-9
obl var usmrti takoj vse stenice
z zalego vred. Nestrupeno, blago-
dišeče, razkužujoče, Dobiva se v ste-
klenicah po 60 h, zraven spadajoča
brizgalnica 20 h v 1/2 in 1/4 litrskih
steklenicah primerno ceneje in samo
v glavni zalogi
ANTON KANC
drogerija v Ljubljani.
Druga sredstva odločno zavračajte.
Generalna zaloga
Dunaj, XVIII., Zwettgasse
št. 27.

Svoji k svojim! 2846 3
In to tudi v Trstu.
Vinko Kosič
naš človek, ima v TRSTU, 3 minu-
te daleč od kolodvora Južne že-
leznice, in sicer za poštno palačo
v ulici dello Squero Nuovo št. 7
krasno opremljeno gostilno
Trattoria al Ginnasio
kjer postreza z najboljšim kranjskim
teranom in drugimi mnogovrst-
nimi vini, kakor tudi s svežimi
pivom in z mrzlimi in gorkimi
jedili po najpoštenejših cenah. —
Poskrbi tudi za prenočišče.
Postrežba točna. — Kuhinja izvrstna.

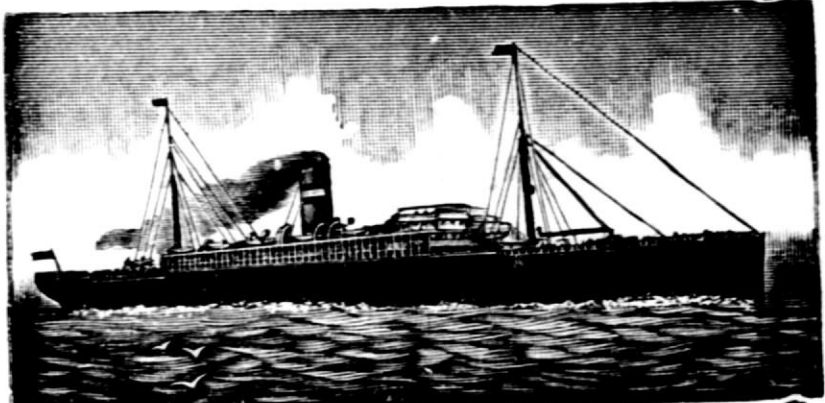
Ant. Bajec
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se
356-33 nahaja njegova
vrtnarija
na Karlovski cesti št. 2,
cvetlični salon
pa pod Trančo.
Izdelovanje žepkov, vazonov L. t. d.
Glavno delo in zmerno ceno.
Velika zaloga suhih vencev.
:: Znanja naravnih točn. ::

Zatekel se je
lovski pes prepeličar
bel, rdečkastoliasat, s dolgim repom,
krepak, srednje velikosti, ki sliči na
ime „Asker“.
Kdor kaj izve o njem, se prosi,
da to naznani v pisarni Ed. Šmarda
na Dunajski cesti 18, kjer dobi na-
grado. 2953-3

Pozor!
Na predeji je 2 in pol joha velika
tik postaje
parcela žitovnice na
Gorenjskem
jako priprav-
na za zgradbo
restavracije ali hotela, ker ta kraj
zelo napreduje. 3070-1
Več se izve v gostilni pri Gaš-
perju v Mostah.

Iščejo se
agentje
Veliko milionsko podjetje išče spretno
zastopnike, ki imajo dosti privatnih odje-
malcev. Sposobni, zanesljivi ljudje, ki hoče-
jo zaslužiti nekaj sto kron, naj svoje po-
nudbe z oznako dosedanjega delovanja
pošljejo pod „L. p. zaslužek 77981“ na
anončno ekspedicijo M. Dukejevi nasl.
Dunaj 1. 30 4 1

Zaloga strešne zarezne opeke.
Vsak, ki potrebuje za kritje strešnih stolov,
naj se obrne do
Val. Gregorca v Mengšu,
kateri ima na razpolago vsake vrste zarezne opeke. I, II. in
III. vrste ter tudi navadne, v vsaki množini.
Jamstvo se daje za 5 let. Cena je zelo nizka.
30 8-1 **Valentin Gregorc.**

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna
za 246-31
Ameriko
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štey. 41.
Najcenejša vožnja v Ameriko.

Naznanilo.
Vodstvo „Pogrebne družbe uslužbencev c. kr. državne, c.
kr. priv. južne železnice in c. kr. poštah in brzojavnih uradov v
v Ljubljani“ naznanja, da je izpremenilo svoja pravila v toliko, da je odslej
omogočen vstop vsem državnim uslužbencem ter se glasi:
**„Pogrebno društvo železniških in državnih uradnikov
v Ljubljani“**
ter prične svoje poslovanje po izrednem običnem zboru, ki bo prihodnji teden.
Novi člani se sprejemajo do otvoritve lastne pisarne vsako sredo
in soboto od 5. do 8. ure zvečer v gostilni „International“ na Rešljivi
cesti št. 22, kjer se istočasno podajajo tudi potrebna pojasnila. Interesenti
naj izvolijo vzeti to na znanje. 3010
Ljubljana, meseca avgusta 1909. Za društveno vodstvo
Josip Petrič
predsednik.

Tvornica strojev,
železo- in kovino-
livarna, kotlarna
G. Tönnies
Ljubljana. 3019 1
Turbine Francis-sistema takoimenovani brzi, normalni in počasni su-
kani 2 80%, učinka z ameriško regulacijo.
Kotlarna. Parni kotli vseh sistemov, predgreti (Überhitzer) in ogrevani
(Vorwärmer) itd.) za obdelovanje lesa in za naprave tag najnatančnejše
Usakoorstni stroji za izdelavo. **Železnice na žično vrv** za prevažanje
Transmisije tudi največjih konstrukcij. **blaga.**

Učenec
ki ima veselje do pekarstva, se
sprejma.
Ponudbe sprejema Emerik Ka-
kutz v Zalon. 2978-2

Lep hlev
za dva konja in
dve šupi
s podstrešjem za krmo, se odda takoj.
Več pove D. Revšek, fotograf v
Kolodvorskih ulicah št. 35. 2414 15

2-4 krone na dan
stalnega zaslužka.
Iščemo za prevzetje pletenega blaga
osebe, ki bi na našem stroju delale
doma za naše podjetje. Pred-
znanja ni treba. Pouk zastoj. Od-
daljenost ni zapreka. Z majhnimi
nabavnimi stroški gotova ekal-
stenca. Pismeno jamstvo za stalni
zaslužek. Lahko in ugodno delo ob
vsakem položaju. Zahtevajte vse-
kakor naš prospekt. 1650 83
Domača industrija trikotaje,
Zagreb, Ilica 98/13.
Naša zastopnica v Ljubljani je
gospa Ivanka Murmayer, Sv.
Petra nasip št. 67.

A. Kunst
Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih
naročilih naj se blagovoli vzorcev po-
slati. 33

Fr. P. Zajec
optik, urar in trgovec z
zlatnine in srebrnine.
Stari trg 26.
Popravila se izvršujejo
točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

JOSIP STUPICA
Jermenar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica štey. 6
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
— kakor tudi krasno opremljeno —
kočije, druge vozove in
: najrazličnejšo vprežno :
opravo
katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine kakor tudi že obrabljene
vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove
ulice št. 5.
Atelje za ortopedične aparate in
bandaže.

galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicins-
kih instrumentov in vseh potreb-
ščin za bolnike.

Anton Krejči
Ljubljana, Wolfve ulice št. 5
priporočam svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfinjših
kožuhovin,
klobukov in čepic
Prevzema tudi vna v to vrsto
spadajoča popravila proti naj-
nižji ceni. Kupuje tudi vsako-
vrstne kake oblačila in jih
najbolje plačaja.
Blago ceno in solidno.

3 deklice
ali 3 dijake iz boljše hiše se vzame
na stanovanje. Klavir na razpolago.
Pogoje se izve pod „M. K.“
Bied, Zaka 85 2882-8

mizarskih
pomočnikov
tako sprejme v trajno delo SI-
MON PRAPROTNIK, mizarski moj-
ster, Ljubljana, Jenkova ul. št. 7.

Modni salon
Častitim damam priporoča
: klobuke :
le najfinejšega okusa
Jda Škof - Vanek
:: Pod Trančo. ::
Žalni klobuki vedno pri-
pravljene. Tako tudi venci
s trakovi in razne cvetlice,
:: doma izdelane. ::

Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža
Brata EBERL
Ljubljana 343-2
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.
Prodajalnica: * **Delavnica:**
Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice štey. 6.
nasproti hotela „Union“ *
Ustanovljeno leta 1842.

Razglas.
V konkurzno maso **Ferdinanda Martina v Kamniku** spadajoča
zaloga specerijskega blaga
se proda povprek ponudbenim potom. Konkurnza masa ne prevzame no-
benega jamstva za kakovost in množino blaga, niti za morebitne nedostake
v inventurnem zapisniku, ki je na vpogled pri upravniku konkurzne mase.
Cenilna vrednost blaga znaša skupaj 7423 K 97 v.
Ponudbe je vlagati pri podpisnem upravniku konkurzne mase
do opoldne 21. avgusta t. l.
in je vsaki ponudbi priložiti 10% vadij cenilne vrednosti kot varščino.
Odbor upnikov ima pravico do 25 t. m. sprejeti ali odkloniti po-
nudbo, do tje pa je vsak ponudnik vezan na svojo ponudbo. Tisti čigar
ponudba se sprejme, mora pred koncem t. m. prevzeti blago po poprejšnjem
plačilu kupnine, sicer zapade varščina na korist konkurzne mase.
Blago se more pregledovati od 16. do 21. avgusta t. l. dopoldne od
9.—12. ure in popoldne od 2.—5. ure.
Upravnik konkurzne mase:
dr. Alojzij Kraut
odvetnik v Kamniku.

Naznanilo in priporočilo.
P. d. p. s. na v. l. j. d. n. naznanjam, da sem se preselila z dnem
10. avgusta v občežnato 3031-1
restavracijo pri „Zlati ribi“
ter se tem potom zahvaljujem vsem cenjenim gostom in sploh slav. občinstvu,
ki so me podpirali v dosedanjih
restavraciji pri „Levu“
ter se v. l. j. d. n. priporočam v znanje v svoji novi restavraciji in zagotavljam
vsem cenjenim gostom, da se bodem vedno in vsakem času potrudila postreči z
dobro gorke in marje kuhinje, s svežimi marčnimi pivom v
sodih in steklenicah, sadlje bodem točila pristna vina, kakor pristal do-
lenjski ožjek in Gadeve peči, štajerski riling ter razna
latraka vina.
Abonenti se sprejmejo na hrano.
Vsak dan sveži raki.
Za obilen obisk se najv. l. j. d. n. priporoča
Beti Pilko (Kos).

Popolnoma izurjeno
blagajničarko
tako sprejme v trgovino meša-
nega blaga 2964-2
Rudolf Rutner na Vrhniki.

Tvornica kož
Josip Wiesenberger
Žebrace, kralj. Češko
izdeluje vse vrste fine, trajne in
gladke juhte, gladke telečine in sive
kravje kože. 2928 4

Proda se
vsled nagle smrti lastnika mehanična
mizarska delavnica
na vodno silo v zelo prometnem
kraju na Gorenjskem
Pojasnila daje pisarna Blazija
Kamenška v Ljubljani, Sodnijske
ulice št. 4. 2982-2

Potrebujem
delavce
za Srbijo 2921-3
pri zgradbi velike železniške proge
proti dobri plači. Zglase naj se pri-
meni pismeno samo oni, ki so že de-
lali na „Oberbau“. Pismene ponudbe
G. Johann Vogler,
podjetnik, Belgrad, Zorina ul. 54

Preselitev gostilne.

Vsem svojim cenjenim gostom in spoštovanemu občinstvu sploh vljudno naznanjam, da sem se preselila iz Dolomajke ceste z

gostilno „Zupan“

na Sv. Jakoba trg št. 8 (vogel Začinskih ulic), kjer bodem po staroznani vestnosti postrezala s pristno pijačo in s priznano izborna kuhinjo. 3002-1

Gostilniški prostori so nanovo urejeni in razsvetljeni s plinom. Zahvaljujem se za prijazno dosedanje naklonjenost in se priporočam tudi v bodoče k številnemu obisku s spoštovanjem

Marija Zupan gostilničarka in mesarica.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.

2169-11

Ustanovljena l. 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov.

Aljozij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najprostejših **prstenih peči** različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotike, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Preselitev kavarne.

Podpisana usojata si slav. občinstvu najvljudneje naznaniti, da sta se s svojo

kavarno preselila iz Prečne ulice št. 2.

na Sv. Petra nasip št. 37 tik jubilejnega mostu.

Izrekata tem potom svojo najpristnejšo zahvalo za dosedanje naklonjenost slav. občinstva in se obenem priporočata za mnogobrojen obisk tudi na novem prostoru.

Ivan in Ana Pua.

lastnika kavarne.

2912-3

Kavarna je vsak dan vso noč odprta

Samo 6 dni Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačne pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo

2049-12

Ed Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Emetske posojilnice“, nasproti gostilni pri „Rigocu“.

Slovenska trdka

Združenih čevljarjev v Ljubljani

Wolfve ulice št. 14

priporoča slavnemu občinstvu svojo lastno konfekcijo vseh vrst obuval od enostavnih do najmodernejših sedanosti.

Ker ima društvo že več let lastno zalogo surovin, priporoča tudi izdelovanje raznih naročil točno po meri in okusu, kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1525-18

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Preselitev.

Spoštovanemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem svoje

špedicijsko podjetje

v Ljubljani, Gradišče št. 3

premestil v lastno hišo

na Dunajsko cesto 29 (hotel bavarski dvor)

Zahvaljujem se vsem za dosedanje mnogostransko naklonjenost in prosim, da me slavno občinstvo tudi sanaprej počasti z naročili za prevažanje blaga bodisi iz kolodvora ali tja, pri selitvah itd. Posebno se priporočam ljubljanskim slovenskim trdkam. — S spoštovanjem

Josip Škerlj

2967-3

špediter

Ljubljana, Dunajska cesta 29 (hotel bavarski dvor)

Odlikovan z zlato halajno v Parizu 1884 in z zlato halajno in krížcem v Londonu leta 1886

Ant. Presker

krojač,

33

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča

svoje velike zaloge gotovih oblač za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospo, nepromočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča

klobuke

in slamnike

čapice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.

Postrežem točno.

Vsak dan svež

sladoled

in
ledena kava

se dobi

v sladličarni

J. Zalaznik

Starl trg št. 21.

HUS pred koncilom

krasna slika v barvotisku (velikost 105x65 cm) v 11 om širokem modernem okvirju, se oboje prodaja.

Več pod „Hus“, poštno letoče Radovljica. 2966-2

Korespondenta

popolnoma večjega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, išče večja tvernica. Nastopi takoj. 2985-2

Ponudbe s prepisi izpričeval in s sliko pod „M 4713“ na anončno eksped. Haasenstein & Vogler, A. G., Dunaj I.

Posodne hranilnice št. 49.086.

Telefon št. 135.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Solčanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vložitve do dne vzdiga

brez odbitka rentnega davka. 2-33

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.

Sezija od 1. maja do 30. oktobra

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.

Soba od K 1.—naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon. 1510-34

Št. 1604/09

2993-1

Razpis služb.

Pri podpisnem nadzorništvu je spopolniti več provizoričnih mest

deželnih užitninskih uslužbencev (dacarjev)

z začetnimi plačami po 1040 K (namreč s plačo 800 K in dejalnostno doklado v izmeri 30% vsakratne letne plače) ter s pravico do 3 triletne in 4 petletne po 130 K, tako da po zadovoljivo dovišenih 9 službenih letih znašajo prejemki 1430 K, po dovršenih 29 službenih letih pa 1950 K. Poleg tega dobivajo nameščenci na samostojnih mestih tudi preste stanovanje in pavšal letnih 84 K. Posebno sposobnim in marljivim uslužbencom dajejo se tudi osebne doklade po 200 do 500 K na leto.

Prosilci, ki so poleg ljudske šole dovršili tudi nižje razrede kake srednje šole ali kakšno primerno strokovno šolo imajo prednost in se takoj pri vstopu v službo lahko uvrste na drugo stopnjo prejemkov, (letnih 1170 K, v Ljubljani 1260 K).

Prošnje za vsprejem, ki naj se pišejo lastnoročno od prosilcev, je nasloviti na deželni odbor v Ljubljani, vložiti pa pri nadzorništvu deželnih naklad v Ljubljani

do 15. septembra 1909.

Prošnjam je priložiti: 1.) rojstni in krstni list; 2.) zdravniško spričevalo, da je prosilec povsem zdrav in krepak za vnanjo službo; 3.) spričevalo županstva o navedenosti; in 4.) zadnje šolsko spričevalo.

Nadzorništvo deželnih naklad

v Ljubljani, dne 12. avgusta 1909.

Salon za damske klobuke

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Starl št. trg 21.

Podružnica v Kranju.

Sprejema se že sedaj

zimске klobuke v preformanje in popravilo

ter se obenem priporoča cenjenim damam za nadaljno naklonjenost. 1591-20

Žaliti klobuki vedno v zalogi.

Najnižje cene.

Zaenaja naročila izvršajem točno.

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima edini izdelovatelj za slovensko deželo **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnost se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1653-33

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim in galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: obleke itd. ::

3558 38

Krasno BLUZE

največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsakovrstna krila, perilo

In otroške obleke

priporoča po najnižjih cenah

M. KRISTOFIČ

por. Bazar

STARI TRG št. 28.

Naprave za dolganje vode

za visokoležeča mesta, kmetiška slišča, vile, graščine, vrtne naprave, parke in vrtne naprave. Inštalacija kompletne naprav, vstevši kopališča, hišne napeljave, klozete, fontene, samodelne napajalnike za živino ognjegasne naprave itd. gradi največja slovanška firma monarhije

Anton Kunz

c. in kr. dvorni dobavitelj Hranice, Morava 697 Prospekti gratis in franko 27

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih **Pozor!**

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire. Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 1478-14

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava 860-50

Puchova kolesa

Puch-Special' K 150

„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Relthofferjeve

Najnovejši šivalni stroji od 66 K naprej

Za prekuovalce ista cena, kakor v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

! Ravno izšle nove dvostranske slovenske plošče!

Cena 4-krone in po 2 K 50 vin.

Velika zaloga gramofonov

od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zato zahtevajte takoj brezplačno

cenike gramofonov in raznih plošč.

Fr. P. Zajec

urar in optik 2832 6

Ljubljana, Stari trg 26.

Največja zaloga moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

1157 46

Klobuke slamnike

cilindre in čepice v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporoča

IVAN SOKLIČ.

Pod tramvaji št. 2. Postaja elek. železnice.

Svoji k svojim!

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine različnih ur in očal.

Blago prve vrste. Solidna postrežba. Cene najnižje. Lastna delavnica za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečevanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365-33

Prest ogled

de 15. septembra t.l. Prodaja pod ceno.

Več vrst platnenega blaga, prtov, vrtičev, žepnih robcev, kravat, švicarskih vezil, nogavic in perila.

Prilika je zelo ugodna. Samo proti takojšnjemu plačilu.

Anton Šarc

2398-22

Sv. Petra cesta šte. 8 v Ljubljani.

Izdelovanje perila in oprem za neveste

Ponudimo vsako poljubno množino:

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late, torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, samotne plošče za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

805 26